

Programmabegroting 2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4	Welzijn & Zorg	19
Uitgangspunten begroting 2019	6	Wat willen we in 2019?.....	19
Programma's en beleidsvelden	8	Achtergrondinformatie en ontwikkelingen	19
Thema's	9	Beleidsvelden programma Welzijn & Zorg	19
Veilig Koggenland	9	Beleidsindicatoren	25
Verbetering dienstverlening	9	Financieel overzicht.....	26
Een koggenland waar iedereen meetelt en meedoet	9	Wat gaat het kosten?.....	26
Vitaal Koggenland.....	9	Financiële toelichting programma Welzijn & Zorg	26
Ondernemend Koggenland	9	Nieuw beleid & investeringen	27
Duurzaam Koggenland	10	Wonen & Ondernemen	28
Dienstverlening & Bestuur	11	Wat willen we in 2019?.....	28
Wat willen we in 2019?	11	Achtergrondinformatie en ontwikkelingen	28
Achtergrondinformatie en ontwikkelingen	11	Beleidsvelden programma Wonen & Ondernemen	30
Beleidsvelden programma Dienstverlening & Bestuur.....	13	Beleidsindicatoren	33
Beleidsindicatoren	16	Financieel overzicht.....	34
Financieel overzicht.....	17	Wat gaat het kosten?.....	34
Wat gaat het kosten?	17	Financiële toelichting programma Wonen & Ondernemen	34
Financiële toelichting programma Dienstverlening & Bestuur.....	17	Nieuw beleid & investeringen.....	35
Nieuw beleid & investeringen.....	18	Financieel overzicht van programma's	36
		Paragrafen	37

Lokale heffingen	38
Onderhoud kapitaal goederen.....	43
Verbonden partijen.....	46
Financiering	65
Bedrijfsvoering	68
Grondbeleid.....	69
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	71
Fiscale Paragraaf.....	77
Financiële overzichten	79
Vrije dekkingsmiddelen	80
Baten en lasten cf BBV	81
Taakvelden begroting 2019.....	82
Overhead	82
Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves.....	84
Verloop reserves en voorzieningen 2017 - 2021	85
Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming.....	86
Incidentele baten en lasten	87
Berekening Emu-saldo	88
Geprognosticeerde balans 2018 - 2021	89
Begroting woningbedrijf 2019	91

1. Leeswijzer

Begrotingsopzet

De programmabegroting 2019 bestaat uit drie programma's en vijftien beleidsvelden, te weten:

- Programma: **Dienstverlening & Bestuur**

Beleidsvelden:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Algemeen bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

- Programma: **Welzijn & Zorg**

Beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0 – 23 jaar
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen
- Kunst, cultuur en ontwikkeling

- Programma: **Wonen & Ondernemen**

Beleidsvelden:

- Omgevingstaken
- Woningbedrijf
- Grondbedrijf
- Openbare ruimte
- Economie en toerisme

Programma's

Per programma geven we aan welke maatschappelijke effecten we willen bereiken binnen de verschillende beleidsvelden.

In de programma's worden achtereenvolgens de volgende zaken beschreven:

- thema's per programma
- van belang zijnde achtergronden en ontwikkelingen
- overzicht van de beleidsvelden binnen het programma
- activiteiten per beleidsveld voor het komende jaar
- financieel overzicht per programma
- overzicht nieuw beleid en investeringen per programma

In de programmabegroting worden per programma de doelstellingen voor het jaar 2019 benoemd, zoals die zijn vastgesteld in de kadernota 2019. De belangrijkste opgaven en ambities vanuit het Collegeprogramma 2018-2022 zijn samengevat in thema's die per programma worden weergegeven.

Wanneer er in een beleidsveld geen activiteit is opgenomen, betekent dit dat beleid en de uitvoering hiervan niet anders zijn dan in het voorgaande jaar.

Beleidsveld

Per beleidsveld benoemen we de volgende zaken:

- maatschappelijk effect
- de uit te voeren activiteiten
- de randvoorwaarden en risico's

Beleidsindicatoren

Per programma geven we beleidsindicatoren aan die een vergelijking met andere gemeenten mogelijk maken. De beleidsindicatoren kunt u ook vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

Wat gaat het kosten?

Elk programma sluit af met een financieel overzicht onder het kopje "wat gaat het kosten?" Hierin wordt onderscheid gemaakt in jaarlijks terugkerende (structurele) exploitatielasten en éénmalige (incidentele) lasten waaronder ook de investeringen worden begrepen. De jaarlasten van de investeringen zijn in de begroting opgenomen en maken dus onderdeel uit van het begrotingsresultaat.

Met de vaststelling van de begroting 2019 wordt door de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van de opgenomen investeringen. Dit geldt alleen voor de investeringen in het begrotingsjaar 2019, de meerjarenbegroting 2020 – 2022 wordt namelijk niet vastgesteld maar door de raad voor kennisgeving aangenomen.

Het college krijgt opdracht over te gaan tot de uitvoering van de investeringen binnen de afspraken die daarvoor gelden (zoals inkoop- en aanbestedingsbeleid, de rechtmatigheid, e.d.).

De financiële wijzigingen ten opzichte van het voorgaande jaar worden aan het einde van elk programma toegelicht.

De investeringen die ten laste komen van de reserves worden opgenomen in het beleidsveld 'algemene dekkingsmiddelen'.

Aan het einde van het programma Wonen & Ondernemen wordt een totaaloverzicht gepresenteerd van de baten, lasten en de begrotingsruimte.

Paragrafen

In de paragrafen wordt een overzicht gegeven van onderwerpen die door de gehele begroting lopen zoals onderhoud kapitaalgoederen, financiering en bedrijfsvoering.

In de programmabegroting treft u de volgende paragrafen aan:

- lokale heffingen
- verbonden partijen
- financiering
- bedrijfsvoering
- onderhoud kapitaalgoederen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- grondbeleid
- fiscaal

2. Uitgangspunten begroting 2019

Algemeen

Bij het opstellen van de Programmabegroting 2019 is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- algemeen prijspeil 2018
- raadsbesluiten tot en met de raad van 16 juli 2018 zijn verwerkt
- loonsom 2% cao
- gemeenschappelijke regelingen 3,54%
- belastingen en leges/retributie 1,1%
- vennootschapsbelasting woningbedrijf
- huurverhoging 1,4%
- rente kortlopende geldleningen 0,5%
- rente langlopende geldleningen 1%

Loonsom 2019

In de loonsom 2019 is rekening gehouden met:

- 2% loonsverhoging conform cao ten opzichte van de vastgestelde loonsom 2018.
- Een flexibele schil om tijdelijk te voorzien in piekbelasting en om te anticiperen op pensionering. Hiervoor wordt een eenmalig krediet gevraagd van € 311.000 met als dekking een éénmalige onttrekking uit de algemene reserve.
- Uitbreiding van de formatie vanwege toename bestaande én nieuwe taken (economie & recreatie; duurzaamheid; wonen; sociaal domein; dienstverlening; en informatiebeveiliging). Het betreft een structurele uitbreiding van € 384.000.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling

De bijdrage gemeenschappelijke regelingen is, overeenkomstig de regionale afspraak, met maximaal 3,54% verhoogd voor de loon- en prijsontwikkelingen.

Gemeentefonds

In de begroting wordt geen rekening gehouden met algemene prijsstijgingen. We gaan uit van het prijspeil in het gemeentefonds, hierin wordt de uitkering berekend tegen constante prijzen. Algemene prijsstijgingen en dalingen worden gecompenseerd door het accres van het gemeentefonds.

Bij de berekening van de gemeentefondsuitkering wordt uitgegaan van de laatst bekende circulaire van het ministerie van Binnenlandse Zaken: de meicirculaire 2018. Bij het gemeentefonds 2019 is een stelpost opgenomen ter grootte van de 2% loonsverhoging conform cao. Verwacht wordt dat in 2019 voor die verhoging vanuit het gemeentefonds een compensatie wordt ontvangen.

Aantallen

	2018	2019	2020	2021	2022
Inwoners 1)	22.671	22.839	23.009	23.143	23.277
Woningen 2)	9.396	9.508	9.678	9787	9.888
Bijstandsontvangers 3)	175	186	186	186	186

1) Opgave CBS en vanaf 2019 gem. woningbezetting van 2,4 (afgerond) personen.

2) Opgave afdeling Wonen & Ondernemen, nieuw te realiseren woningen. Hierbij is geen rekening gehouden met de effecten van de raadsbrede aanpak van het thema wonen.

3) Het aantal inschrijvingen op basis van de gegevens uit de begroting van WerkSaam Westfriesland.

Belastingen, heffingen en retributies

Bij de leges gaan we uit van kostendeekkende tarieven.

De belastingen en de overige rechten worden verhoogd met de ontwikkeling van de consumentenprijsindex. De verwachte index over de periode juli 2017 tot en met juni 2018 is 1,1%. Daarnaast houden we rekening met autonome ontwikkelingen, zoals de waardeontwikkeling van de WOZ-objecten, uitbreiding areaal en kostendeektheid.

De tarieven van de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan van 2014-2018.

Vennootschapsbelasting

Voor het gemeentelijk Woningbedrijf gaan we uit van normaal vermogensbeheer. We houden wel rekening met een eventuele aanslag vennootschapsbelasting voor het geval de Belastingdienst van mening is dat we belastingplichtig zijn.

Voor het Grondbedrijf gaan we uit van vennootschapsbelastingplicht. De aanslagen komen ten laste van de exploitaties van het Grondbedrijf en het gemeentelijk Woningbedrijf en hebben geen invloed op de gemeentelijke exploitatie.

Woningbedrijf

Bij het gemeentelijk Woningbedrijf wordt uitgegaan van:

- verkoop van vier woningen
- inflatie- volgende huurstijging van 1,4%
- inzet personeel van 2,9 fte

In het resultaat van het woningbedrijf zijn de effecten van de eigenarenheffing riool en de huurverhoging als gevolg hiervan nog niet meegenomen.

Grondexploitatie

Op dit moment zijn er vier lopende grondexploitaties. In 2019 gaan we er van uit dat er een winstuitname zal plaatsvinden uit de 2e fase van de Buitenplaats De Burgh. Dit is alleen van toepassing bij het afsluiten van een exploitatie. Bij de grondexploitaties wordt € 173.000 toegerekend aan personeelskosten voor de voorbereiding en het toezicht.

Financiering

Voor het aantrekken van financiering op de geldmarkt hanteren we de volgende rentepercentages:

	basis	2019	2020	2021	2022
geld- markt	1- maands Eurobor	0,50%	1,00%	1,50%	2,00%
kapitaal- markt	vastrentende lening 10 jaar	1,00%	2,00%	3,00%	4,00%

Deze percentages zijn gebaseerd op gemiddelden van door financiële instellingen op de geldmarkt aangegeven rentepercentages.

3. Programma's en beleidsvelden

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens de volgende programma's aan bod:

- Dienstverlening & Bestuur
- Welzijn & Zorg
- Wonen & Ondernemen

Deze programma's zijn onderverdeeld in een vijftal beleidsvelden. In het betreffende programma is aangegeven welke beleidsvelden onder het programma vallen.

Een beleidsveld is in deze programmabegroting opgenomen indien onder het beleidsveld nieuwe of gewijzigde activiteiten zijn ingebracht. We geven dan aan wat we willen gaan doen. Ook geven we aan welke risico's we daarbij mogelijk lopen en in hoeverre we invloed hebben op de realisatie van de activiteit.

Wordt een beleidsveld niet in deze begroting genoemd, dan wil dat zeggen dat er geen activiteiten zijn voor het beleidsveld die afwijken van het jaar daaraan voorafgaan. Het beleidsveld wordt dan dus uitgevoerd zoals in het voorgaande jaar.

4. Thema's

4.1 Veilig Koggenland

We zetten ons in voor een veilig Koggenland. Samen met de West-Friese gemeenten werken we aan het verminderen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. In Koggenland zetten we extra in op aandacht voor drugsgebruik onder de jeugd en de daaraan gerelateerde criminaliteit. De bewustwording van ouders/verzorgers en het bestrijden van drugskoeriers hebben ook prioriteit. Bij veiligheid denken we daarnaast aan een veilige woon- en leefomgeving; de verkeersveiligheid en veiligheid in de openbare ruimte hebben hierbij specifiek de aandacht.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in het [programma Dienstverlening & Bestuur](#)

4.2 Verbetering dienstverlening

De samenleving verandert voortdurend, de manier waarop wij als gemeente onze dienstverlening vormgeven verandert steeds mee. De digitalisering neemt toe en onze rol verandert. De gemeente wordt steeds meer een expertisecentrum waar wij inwoners en ondernemers adviseren in complexe situaties. Wij werken verder aan verbetering van onze fysieke en digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers door hen te betrekken bij het vormgeven, de monitoring en directe bijsturing van onze dienstverlening. Zo verbeteren wij onze dienstverlening samen, met als doel toegankelijker, slagvaardiger en zorgvuldiger te worden. Intern werken we hieraan door aandacht te houden voor Hostmanship; onze houding, manier van communiceren en het ontwikkelen van competenties.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in het [programma Dienstverlening & Bestuur](#)

4.3 Een Koggenland waar iedereen meetelt en meedoet

Hoe aantrekkelijk is Koggenland om te wonen en te werken? En hoe groot is het saamhorigheidsgevoel? In ons werk vragen wij ons telkens af wat wij eraan kunnen doen om dit te verbeteren. Kwaliteiten, krachten en kansen zijn het startpunt. Individuele en verenigde inwoners van Koggenland ontwikkelen zich zo veel mogelijk zelfstandig en waar nodig met onze hulp. Inwoners en organisaties kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat. Wat een inwoner nodig heeft om zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredzaam te blijven, staat centraal. Wij streven ernaar effectief, laagdrempelig en bereikbaar te zijn voor iedereen. Met een goede actieve communicatie, prettige samenwerking én oprechte betrokkenheid.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in het [programma Welzijn & Zorg](#)

4.4 Vitaal Koggenland

Een vitaal Koggenland is onlosmakelijk verbonden met het platteland en vitale dorpen, waar mensen prettig wonen en leven: met goede toegang tot en bereikbaarheid van voorzieningen, het stimuleren van ondernemerschap en verenigingsleven. Maar ook met voldoende woningen die aansluiten bij de behoefte van de inwoners. Wij zetten in op verbetering van de kwaliteit en beheer van de openbare ruimte en op een leefomgeving die geschikt is voor het nu en voor de toekomst. Wij werken aan een gemeente waarin de verdeling van groen, water, bebouwing en infrastructuur in evenwicht is, zodat inwoners en bedrijven ook in de toekomst kunnen bouwen.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in de programma's [Welzijn & Zorg](#), [Dienstverlening & Bestuur](#) en [Wonen & Ondernemen](#)

4.5 Ondernemend Koggenland

Dynamiek in onze gemeente wordt mede bepaald door de bedrijvigheid. De lokale economie draait op het initiatief van veel ondernemers. Onze rol is beperkt, maar we vinden het wel belangrijk om bepaalde bedrijfssectoren gericht te ondersteunen. Daarnaast beperkt 'de economie' zich niet tot de gemeentelijke grenzen. Daarom werken wij regionaal samen via het Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord en benadrukken daarbij voor Koggenland in het bijzonder het belang van het MKB en de agrarische sector. Gemeente Koggenland is ook aangesloten bij het 'Pact van West-Friesland',

waarin kansrijke sectoren voor West-Friesland zijn benoemd, die impact hebben op onder meer leefbaarheid, infrastructuur en arbeidsmarkt.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in het [programma Wonen & Ondernemen](#)

4.6 Duurzaam Koggenland

Ons beeld is dat ook op lange termijn mensen prettig moeten kunnen wonen en leven in onze gemeente. Dit is in al ons denken en doen terug te vinden. Centraal hierin staat dat huidige ontwikkelingen het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoefte te voorzien niet in gevaar mogen brengen. Samenwerking is daarom van groot belang. Overheden, ondernemers en particulieren gaan samen de uitdaging aan en helpen elkaar bij deze opgave. Als gemeente geven we het goede voorbeeld en inspireren inwoners en organisaties op het gebied van duurzaamheid.

De komende periode willen we met alle partijen in de gemeenteraad gezamenlijk de lange termijn ambitie van Koggenland op het gebied van duurzaamheid bepalen. Dat geeft houvast om in samenwerking met inwoners, ondernemers en regiopartners concrete stappen te maken richting een Duurzaam Koggenland.

De activiteiten die we uitvoeren m.b.t. dit thema vindt u terug in het programma [Wonen & Ondernemen](#). Dit is tevens een van de onderwerpen uit de raadsbrede strategische agenda.

5. Dienstverlening & Bestuur

5.1 Wat willen we in 2019?

1. Continue verbeteren van onze dienstverlening.
2. Ondernemende criminaliteit signaleren en aanpakken in samenwerking met onze partners.
3. Het veiligheidsgevoel van onze inwoners vergroten en onveiligheid aanpakken.

5.2 Achtergrondinformatie en ontwikkelingen

Programma Dienstverlening & Bestuur

Binnen het programma werken we aan verdere verbetering van onze fysieke en digitale dienstverlening aan inwoners en ondernemers, dit loopt door in de collegeperiode 2018 – 2022. We zetten extra in op het betrekken van inwoners en ondernemers bij bestuur en beleid. De inwoners betrekken wij ook bij onze dienstverlening door o.a. via een klantmonitor direct bij te sturen op onze dienstverlening. We willen onze dienstverlening 'samen' verder verbeteren, waarin we uitstralen dat we toegankelijk, slagvaardig en zorgvuldig zijn.

Dienstverlening

Er zijn veel ontwikkelingen die er toe leiden dat de manier waarop we onze dienstverlening vorm hebben gegeven, aangepast moet worden. Aanvragen worden steeds meer digitaal ingediend en verwerkt. Onze rol als gemeente verandert hiermee. Wij worden steeds meer een expertisecentrum waar we inwoners en ondernemers adviseren in complexe situaties. Dit vraagt om een andere houding, een andere manier van communiceren en een andere manier van omgaan met onze inwoners en ondernemers. Andere competenties zijn daarbij belangrijk. Om iedereen in deze verandering mee te nemen, blijven we Hostmanship, de kunst om mensen het gevoel te geven dat zij welkom zijn, inzetten. Hostmanship is meer dan dat. Het draagt bij het blijvend werken aan de verdere verbetering van onze dienstverlening en de houding die past bij onze veranderende rol. Het college ziet in de beoogde aanpassing van de opzet van 'Het Gesprek' ook een wezenlijke bijdrage hierin voor de gemeenteraad.

Vitaal platteland en inwonersparticipatie

Er is steeds meer interactie tussen inwoners, ondernemers en onze gemeente (participatie). Via de dorpsgesprekken wordt dit ook door ons gestimuleerd. We gaan hier mee door. We blijven activiteiten die vanuit inwoners komen stimuleren, waardoor energie wordt aangeboord om de dorpen in Koggenland vitaal te houden. We zoeken ook naar nieuwe manieren om inwoners te laten participeren. In 2019 gaan we de criteria voor het krediet Vitaal Platteland evalueren.

Bedrijfsvoering

Vanwege uitbreiding van bestaande én nieuwe taken die onze organisatie moet uitvoeren (o.a. economie & recreatie; duurzaamheid; sociaal domein; dienstverlening en informatiebeveiliging) dient de formatie versterkt te worden. Deze beperkte uitbreiding doet zich voor bij de afdelingen Welzijn & Zorg, Wonen & Ondernemen en Advies & Ondersteuning. Verder willen wij, gelijk als in de periode 2014-2016, een 'flexibele schil' invoeren die ingezet kan worden om tijdelijk te voorzien in piekbelasting. Dit budget zetten we ook in op het vroegtijdig anticiperen op pensionering. Voordat langjarige kennis vertrekt, kunnen we op die manier nieuwe medewerkers adequaat inwerken. In de begroting 2019 zullen de incidentele en structurele effecten worden opgenomen.

Informatievoorziening

De rol van informatievoorziening/gegevensmanagement wordt steeds groter en belangrijker. Denk aan de steeds verdergaande digitalisering en de bijbehorende digitale transformatie, maar ook de invloed van privacy en gegevensbescherming. Het aansluiten van onze gegevens op landelijke voorzieningen en lokale systemen, wordt technisch steeds ingewikkelder en belangrijker omdat deze gegevens meervoudig gebruikt worden. Onze informatiehuishouding is essentieel voor onze dienstverlening. Deze ontwikkeling vergt de komende jaren investeringen in ICT en personeel. De geaccordeerde (meerjaren)begroting van SSC DeSom vraagt ook om die reden een hogere bijdrage van de aangesloten gemeenten.

Harmonisatie Westfries informatielandschap

We geven een extra impuls aan samenwerkingen op bedrijfsvoering binnen de regio Westfriesland met name door het programma Harmonisatie Westfries informatielandschap. De Westfriese gemeenten en gemeenschappelijke regelingen Westfries Archief, WerkSaam Westfriesland en SSC

DeSom gebruiken samen circa zeshonderd verschillende applicatiesystemen. Het beheer en onderhoud van deze applicaties vraagt veel inspanning en is complex. Personeel voor het beheer is schaars, moeilijk te werven en te behouden. Tegelijkertijd staan gemeenten voor forse opgaven. Het Regeerakkoord, Inter Bestuurlijk Programma (IBP), collectieve ambities als de Digitale Agenda2020 en de Omgevingswet en nieuwe technologische, bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om slagvaardig handelen. Het bestaande informatielandschap van applicaties, gegevensverzamelingen, processen en beheer vraagt rationalisatie en modernisering.

Het programma Harmonisatie Westfries Informatielandschap heeft vier doelstellingen:

1. Harmoniseren en digitaliseren van de belangrijkste dienstverleningsprocessen.
2. Verbeteren van doelmatigheid en beheersbaarheid van het informatielandschap (meer gezamenlijk gebruik en beheer van dezelfde applicaties).
3. Realiseren van een duurzaam, toegankelijk en veilig gegevensmanagement (ten behoeve van sturing, analyse en hergebruik).
4. Inrichten van een regionaal Informatiemanagementproces.

Pact van Westfriesland

Doel van dit Pact is om via regionale samenwerking de regio te versterken op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, onderwijs en vrije tijd. In april 2018 is het Pact van Westfriesland geëvalueerd en er wordt nu gewerkt aan een voorzetting van de samenwerking in een 'Pact 2.0'. Met de regionale gemeenteraden, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven wordt in de tweede helft van 2018 bepaald welke gezamenlijke opgaves de komende jaren prioriteit krijgen. Het vernieuwde 'Pact 2.0' wordt vervolgens naar verwachting in het eerste kwartaal van 2019 voorgelegd aan de raden van Westfriesland.

Jeugd, Alcohol & Drugs

Al jaren zetten we ons in, ook samen met de Westfriesse gemeenten, om het alcohol en drugsgebruik onder jongeren te verminderen. Ons Koggenlands project 'Zuipen en Slikken is voor losers' en het regionale project 'Jeugd, alcohol en drugs' loopt door in de collegeperiode 2018-2022. We willen, bovenop de huidige inzet, extra inzetten op aandacht voor drugsgebruik onder de jeugd en daaraan gerelateerde criminaliteit. Ook willen we extra inzetten op bewustwording bij ouders/verzorgers en het bestrijden van drugskoeriers.

5.3 Beleidsvelden programma Dienstverlening & Bestuur

Het programma Dienstverlening & Bestuur bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Algemeen bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

5.3.1. Beleidsveld: Algemene dekkingsmiddelen

Maatschappelijk effect

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en die vrij besteedbaar zijn. De algemene dekkingsmiddelen worden onderverdeeld in:

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn vrij besteedbaar. Denk hierbij aan Onroerend Zaak Belasting (OZB), forensenbelasting en hondenbelasting.

2. Algemene uitkering

De belangrijkste inkomstenbron voor ons is de uitkering uit het Gemeentefonds. De uitkering bedraagt bijna de helft van onze inkomsten. We hebben geen invloed op de hoogte van de gemeentefondsuitkering. Over de besteding van de middelen uit het Gemeentefonds hoeven we ons niet te verantwoorden richting het Rijk. We kunnen deze middelen, met inachtneming van wet- en regelgeving, vrij besteden aan taken die het Rijk heeft opgedragen of aan eigen beleid.

3. Dividend

Dit is een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders. We ontvangen dividend voor de aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

4. Mutaties in de reserves

De raad bepaalt jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening welke stortingen en onttrekkingen er plaats vinden.

5. Overige baten

Dit zijn overige inkomsten waar geen specifiek bestedingsdoel voor is bepaald.

5.3.2. Beleidsveld: Bedrijfsvoering

Maatschappelijk effect

Wij willen onze bedrijfsvoering zo inrichten dat wij in staat zijn om op een uitstekende wijze dienstverlening te bieden aan onze inwoners en ondernemers.

Activiteit

Uitvoeren van een inwoner- en ondernemerspeiling
--

Wat gaan we doen?

In vervolg op de in 2017 uitgevoerde inwonerpeiling, combineren we in 2019 een inwonerspeiling met een ondernemerspeiling. De kosten hiervan worden geraamd op incidenteel € 20.000,-.

Activiteit

Invoeren van een klantmonitor

Wat gaan we doen?

Om onze dienstverlening aan de inwoners te verbeteren, gaan we meten hoe onze dienstverlening (balie, telefonisch en digitaal) wordt ervaren en kan worden verbeterd. Hiermee werken we toe naar een continue verbeterproces en anticiperen we op een regionale ontwikkeling van klantmonitoren. De jaarlijkse kosten van de klantmonitor worden gedekt uit het bestaande budget voor verbetering dienstverlening.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Voor het uitvoeren van de klantmonitor is capaciteit nodig uit de organisatie.

5.3.3. Beleidsveld: Algemeen bestuur**Maatschappelijk effect**

Tot dit beleidsveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (reiskosten en verblijfkosten e.d.)
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.)
- de ondersteuning van de raad, de griffie
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie en accountantscontrole.

Activiteit

Inzetten op verbetering imago

Wat gaan we doen?

Voor het positioneren van de gemeente Koggenland in de regio en provincie worden voorstellen uitgewerkt om het imago van Koggenland nog beter neer te zetten. Hiervoor is een incidenteel budget nodig van naar raming € 50.000,-.

Randvoorwaarde / risico's

Onderzoek zal extern worden uitgevoerd.

Activiteit

Vervolg op dorpsgesprekken en inwonersparticipatie

Wat gaan we doen?

We gaan door met het voeren van dorpsgesprekken, het stimuleren van initiatieven van inwoners en zoeken naar nieuwe manieren om inwoners te laten participeren. Vooral nog binnen bestaande budgetten en de middelen voor 'vitaal platteland'.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- De wijze waarop het budget voor vitaal platteland is ingezet, wordt geëvalueerd.
- Hoe inwoner-initiatieven verder worden gefaciliteerd door de organisatie, is onderwerp van onderzoek en mogelijke verbetervoorstellen.

5.3.4. Beleidsveld: Burgerzaken

Maatschappelijk effect

Op 20 maart 2019 vinden de provinciale statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen plaats. Gevolgd door de verkiezingen voor het Europees Parlement op 23 mei. De kosten voor deze verkiezingen zijn meegenomen in de begroting 2019.

Uiteraard richten wij ons ook dit jaar primair op de dienstverlening aan inwoners. Naast het verder verbeteren van onze (digitale) dienstverlening richten wij ons specifiek op het tegengaan van fraude (identiteit- en adresfraude).

Overige ontwikkelingen

In 2019 krijgen wij binnen Burgerzaken te maken met de zogenaamde 'paspoortdip'. Door de wijziging van de geldigheidstermijn van reisdocumenten van volwassenen van vijf naar tien jaar, verwachten we in 2019 aanzienlijk minder aanvragen van reisdocumenten. Dit heeft effect op de inkomsten. Dit effect is in de begroting 2019 verwerkt.

5.3.5. Beleidsveld: Openbare orde en veiligheid

Maatschappelijk effect

We willen, bovenop de huidige inzet, extra inzetten op aandacht voor drugsgebruik onder de jeugd en daaraan gerelateerde criminaliteit. Ook willen we extra inzetten op bewustwording bij ouders/verzorgers en drugskoeriers.

Activiteit

Terugdringen drugsgebruik en criminaliteit onder de jeugd

Wat gaan we doen?

In 2019 voeren we een pilot uit gericht op het terugdringen van drugsgebruik en samenhangende criminaliteit onder de jeugd.

Activiteit

Opstellen van een Lokaal Integraal Veiligheidsplan (LIVP)

Wat gaan we doen?

We stellen voor de periode 2019-2022 een Lokaal Integraal Veiligheidsplan (LIVP) op. In het LIVP worden de doelstellingen op het gebied van veiligheid voor deze periode opgenomen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Het organiseren van een informatieavond Ondernijning en Veiligheidsplan voor de gemeenteraad in oktober 2018.
- Inzet van betrokken partners.

Activiteit

Bestrijding van ondernijning

Wat gaan we doen?

Ondernijmend gedrag en fraude roept maatschappelijke verontwaardiging op. Ter bestrijding van ondernijning starten we in West-Friesland het project Big Data in samenwerking met het Westfries Datalab.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- In 2018 neemt Koggenland deel aan een verkennende pilot op dit gebied. De resultaten worden vervolgens in het project Big Data meegenomen.

5.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld: Bestuur & ondersteuning				
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2017	5,8	8,3
Externe inhuur	% van de loonsom	2017	5,9%	17%
Taakveld: Veiligheid				
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2017	0,2	2,2
Geweldmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2017	2,9	5,0
Diefstal uit woningen	aantal per 1.000 inwoners	2017	1,8	2,9
Vernieling & beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	2017	4,9	4,8
Verwijzingen HALT bureau	aantal per 10.000 inwoners	2017	4,2	137,4
Taakveld: Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening & stedelijke vernieuwing				
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2018	€ 603	€ 649
Woonlasten meerpersoonshuishoudens	€	2018	€ 691	€ 721
WOZ waarde woningen	€ 1.000	2017	€ 234	€ 216
Demografische druk*	in %	2018	77,1%	69,6%
Taakveld: Sociaal domein				
Jongeren met delict voor de rechter	in %	2015	0,88%	1,45%

* de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen 20 tot 65 jaar.

Bovenstaande gegevens komen van de website www.waarstaatjegemeente.nl. Dit is de bron waar alle gemeenten en andere partijen hun gegevens moeten aanleveren. Hierdoor is er een vergelijking mogelijk met Nederland. Voor de beleidsindicator: jongeren met delict voor de rechter is er voor Koggenland nog geen recenter cijfer beschikbaar.

5.5 Wat gaat het kosten?

Financieel overzicht

Beleidsvelden <i>Bedrag in euro's</i>	Jaar- rekening 2017	Bestaand beleid 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Openbare orde & veiligheid	1.614.446	1.692.655	1.681.773	1.671.402	1.667.698	1.667.698
Algemene dekkingsmiddelen	551.570	626.161	474.196	319.686	219.677	219.677
Burgerzaken	295.077	211.687	206.538	144.531	144.527	144.527
Bestuur	599.607	570.350	622.850	556.850	556.850	556.850
Bedrijfsvoering	16.425.762	16.734.655	17.845.205	17.568.028	17.308.600	17.203.135
Totaal lasten	19.486.462	19.835.508	20.830.562	20.260.497	19.897.352	19.791.887
Openbare orde & veiligheid	16.882	9.109	31.100	31.100	31.100	31.100
Algemene dekkingsmiddelen	32.946.289	34.663.201	35.919.314	36.396.837	36.791.608	37.032.918
Burgerzaken	480.202	362.500	202.300	202.300	202.300	202.300
Bestuur	6.364					
Bedrijfsvoering	5.096.953	4.586.888	4.836.879	4.825.629	4.688.639	4.588.174
Totaal baten	38.546.690	39.621.698	40.989.593	41.455.866	41.713.647	41.854.492
Totaal saldo	V 19.060.229	V 19.786.190	V 20.159.031	V 21.195.369	V 21.816.295	V 22.062.605
Lasten	1.055.013	570.105	527.864	636.348	680.997	732.035
Baten	2.638.160	1.604.168	2.921.033	881.538	13.614.282	608.490
Saldo reserves	V 1.583.147	V 1.034.063	V 2.393.169	V 245.190	V 12.933.285	N 123.545
Saldo na reserves	V 20.643.375	V 20.820.253	V 22.552.200	V 21.440.559	V 34.749.580	V 21.939.060

5.6 Financiële toelichting programma Dienstverlening & Bestuur

Opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2018 binnen dit programma zijn:

Burgerzaken:

- Standaard wordt er in de begroting rekening gehouden met één verkiezing per jaar. In 2019 is er rekening gehouden met drie verkiezingen; Europees parlement, Waterschap en Provinciale Staten.
- Door de wijziging van de geldigheidstermijn van reisdocumenten van volwassenen van vijf naar tien jaar, krijgen we in 2019 te maken met aanzienlijk minder aanvragen van reisdocumenten. Dit effect is in de begroting 2019 verwerkt.

Algemene dekkingsmiddelen:

- Gemeentefondsuitkering op basis van de meicirculaire 2018.
- In overeenstemming met het Coalitie- én Collegeprogramma: geen verhoging maar slechts jaarlijks een indexering van de OZB inkomsten.
- In 2019 zijn de volgende incidentele bijdrages vanuit de reserves meegenomen:
 - Flexibele schil loonsom
 - Terugdringen drugsgebruik onder jeugd en samenhangende criminaliteit

- o Inwoner- en ondernemerspeiling
- o Verbetering imago Gemeente Koggenland
- o Herinrichting peuterbad van het Buitenmeere
- o Invoering Omgevingswet
- o Bomenbeleidsplan
- o Onderzoek naar een effectieve huisvesting buitendienst
- o Inrichting werf Obdam (n.a.v. nieuwe aansluiting N23)
- o Regionale bijdrage N23
- o Grondverwerving Provincie N23
- o Sanering weg verkeerslawaaï

De uitgaven van bovenstaande projecten worden gedekt uit de reserves en hebben in begrotingsjaar 2019 geen invloed op de begrotingsruimte of op het resultaat na bestemming.

Algemeen bestuur:

In de begroting 2019 zijn nieuwe eenmalige budgetten opgenomen voor:

- Inzetten op verbetering imago gemeente Koggenland.
- Het uitvoeren van een inwoner- en ondernemerspeiling.

Bedrijfsvoering:

- Verhoogde bijdrage aan SSC DeSom en het Westfries Archief op basis van hun begroting 2019. Tijdens de informatieavond op 28 mei jl. heeft SSC DeSom een toelichting gegeven op de ontwikkelingen (overgang naar de cloud) en de financiële effecten daarvan. De begroting 2019 van zowel SSC DeSom als het Westfries Archief zijn behandeld en geaccordeerd in de raadsvergadering van 11 juni 2018.
- De loonsom heeft de volgende wijzigingen t.o.v. begroting 2018:
 - o Structurele uitbreiding als gevolg van nieuwe taken.
 - o Flexibele schil om tijdelijk te kunnen voorzien in piekbelasting en tijdige invulling van sleutelfuncties incidenteel budget met als dekking een éénmalige bijdrage vanuit de algemene reserve.
 - o 2 % cao verhoging voor 2019 ten opzichte van de vastgestelde loonsom 2018. Hiervoor ontvangen we een compensatie vanuit het gemeentefonds. Deze compensatie is als stelpost (inkomst) meegenomen binnen de algemene uitkering.
 - o Afname loonkosten voormalig personeel als gevolg van pensionering en einde WW.

Openbare orde en veiligheid:

In de begroting 2019 zijn nieuwe budgetten opgenomen voor:

- Inzetten op terugdringen drugsgebruik onder de jeugd en samenhangende criminaliteit.
- Bestrijding van de ondermijnende criminaliteit structureel budget.
- Huurinkomsten pand Buitenroede zijn structureel opgenomen in de begroting.

5.7 Nieuw beleid & investeringen

Nieuw beleid en investeringen Cijfers x € 1.000	Benodigd budget in €	Beleidsveld	Dekking	Str.	Inc.
Investeringen					
Automatisering 2019	308	Bedrijfsvoering	Activeren 5 jaar	62	
Vernieuwen Geluidssysteem	50	Bedrijfsvoering	Activeren 5 jaar	10	
Formatieuitbreiding flexibele schil	311	Bedrijfsvoering	Algemene reserve		311
Mutaties nieuw beleid					
Formatieuitbreiding	384	Bedrijfsvoering	Exploitatie	384	
Inwoner en ondernemerspeiling	20	Bedrijfsvoering	Algemene reserve		20
Verbetering imago	50	Alg.bestuur	Algemene reserve		50
Totaal	1.123			456	381

6. Welzijn & Zorg

6.1 Wat willen we in 2019?

1. Preventie en voorlichting: Inwoners moeten goed geïnformeerd zijn, zodat zij niet (te) lang wachten met het stellen van een hulpvraag. Hiermee willen we (verergering van) problemen en zorgvragen voorkomen of deze in ernst laten afnemen.
2. Efficiënt, effectief en experimenterend: Goede resultaten behalen en regeldruk verlagen door ondersteuning anders te organiseren.
3. Versterken eigen en sociale kracht: De samenleving ondersteunen met als doel dat mensen voor zichzelf en elkaar kunnen zorgen.
4. Slimmer samenwerken: Samenwerking met en tussen partners in het sociaal domein versterken.

6.2 Achtergrondinformatie en ontwikkelingen

De overheveling van zorgtaken van het Rijk naar de gemeenten is voltooid en we zijn drie 'overgangsjaren' verder. We zetten volop in om de transformatie verder vorm te geven. Een omslag van *verzekerd denken* waarin een inwoner 'recht' heeft op voorzieningen, naar het denken in *wat is nodig* om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig en zelfredzaam te laten zijn. In 2019 is sprake van voortzetting van de bestaande doelstellingen en (verdere) uitvoering van het bestaande beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020.

Jongeren op gezond gewicht.

Bij één op de zeven jongeren is sprake van overgewicht volgens recent onderzoek door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Wederom is een toename geconstateerd van het aantal jongeren met overgewicht (toename van 10% volgens het CBS). Vanuit het uitgangspunt dat ieder kind recht heeft op een gezonde jeugd; dat juist de leefomgeving van het kind van belang is bij het voorkomen van overgewicht; en dat al in 24 andere gemeenten extra inzet tegen overgewicht heeft geleid tot een daling van overgewicht onder jongeren melden wij Koggenland aan als JOGG-gemeente voor de duur van 4 jaren. Daarnaast zal het College zoeken naar samenwerking binnen de regio op dit onderwerp, om in de toekomst gezamenlijk op te trekken. Na twee en na vier jaar zal een evaluatie plaatsvinden.

6.3 Beleidsvelden programma Welzijn & Zorg

Het programma Welzijn & Zorg bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd 0-23 jaar
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen
- Kunst, cultuur en ontwikkeling

6.3.1. Beleidsveld: Inkomensvoorzieningen

Maatschappelijk effect

Zowel op landelijk als lokaal niveau zijn inkomensondersteunende voorzieningen beschikbaar voor minima. De gemeente zet zich in om de bekendheid te bevorderen. Door financiële problemen te voorkomen en waar nodig hulp te bieden, wordt belemmering van (maatschappelijke) participatie als gevolg van financiële zorgen zoveel mogelijk voorkomen. Inwoners die (nog) niet in staat zijn om zelf voldoende inkomen te verdienen, ontvangen via WerkSaam Westfriesland een uitkering zodat zij niet onder de armoedegrens leven.

Overige ontwikkelingen

Uitvoeren Participatiewet:

- Algemene bijstand, re-integratie, werk en inkomen, via WerkSaam Westfriesland, Voortzetting/uitvoering bestaande beleidsregels (2018).
- Bijzondere bijstand via Zorgteam Koggenland, voortzetting/uitvoering bestaand beleid (2018), waaronder voortzetten collectieve zorgverzekering minima.
- Behouden Koggenfonds en Kinderkoggenfonds.
- Monitoren van de voortgang van de proefperiode Wijkleercentrum Avenhorn waar (volwassen) studenten en/of uitkeringsgerechtigden worden opgeleid in de Zorg en daarmee zowel hulpbehoevende inwoners als de lokale zorginstellingen ondersteunen.
- Schuldhulpverlening: voortzetting/uitvoering bestaand (regionaal) beleid (2017) i.s.m. externe partner Kredietbank Nederland (aanbesteding 2018).

Activiteit

Aansluiting bij landelijk project Vroegsignalering

Wat gaan we doen?

In samenwerking met Kredietbank Nederland en de andere Westfrieze gemeenten gaan wij aansluiten bij het landelijke project 'Vroegsignalering'. Binnen dit project worden afspraken gemaakt en acties uitgevoerd om inwoners die schulden hebben eerder in beeld te krijgen en te bereiken opdat verergering van de situatie wordt voorkomen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- beschikbaarheid landelijke subsidiegelden voor het project Vroegsignalering.
- Bereidheid van de regiogemeenten en van de relevante maatschappelijke partners (zorgverzekering, woningbouw, etc). om afspraken te maken en samen te werken.

Risico's:

- Wegvallen landelijke subsidiestroom.
- Het niet van de grond komen van regionale afspraken en samenwerking doordat de verschillende belangen niet te verenigen zijn.

Activiteit

Experimenteren met Werk laten lonen

Wat gaan we doen?

In samenwerking met de regio Westfriesland en WerkSaam Westfriesland experimenteren met de mogelijkheden binnen de Participatiewet om werk zoveel mogelijk te laten lonen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Bereidheid van WerkSaam en/of de regio om te experimenteren met / op zoek te gaan naar de ruimte binnen de Participatiewet.

Risico:

- Het niet op één lijn krijgen van de regio/WerkSaam.

6.3.2. Beleidsveld: Jeugd 0-23 jaar

Maatschappelijk effect

Ieder kind groeit op in goede gezondheid, in een veilige omgeving en is goed voorbereid op het onderwijs. Het leerplichtige kind kan rekenen op passend onderwijs om vervolgens door te stromen naar een vervolgopleiding en/of werk. Optimaliseren van het voorzieningenniveau en passend zorgaanbod om ernstige opvoed- en opgroei problemen te verminderen en voorkomen.

Activiteit

Inzetten op Vroegsignalering, preventie en samenwerking

Wat gaan we doen?

Inzetten op Vroegsignalering, preventie en samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en onderwijs, waarbij de doorgaande lijn centraal staat. Op deze manier ieder kind optimaal voorbereiden op het basisonderwijs en vervolgens het voortgezet onderwijs. Daarnaast voorkomen dat jongeren problemen krijgen, of bestaande problemen verergeren op gebied van gezondheid, opvoeding, financiën etc. De uitvoering van het plan van aanpak 'Jeugd op straat in Koggenland' wordt voortgezet.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- De doelgroep bereiken.

Risico's:

- De doelgroep wordt niet (voldoende) bereikt.
- Ondanks dat de doelgroep wordt bereikt, wordt het gewenste effect niet behaald.

Activiteit

Doorontwikkeling (taal) onderwijs vergunningshouders

Wat gaan we doen?

De regionale nieuwkomersvoorziening voortzetten en professionaliseren.

Randvoorwaarde / risico's

Risico:

- Het aantal nieuwkomers/leerlingen in relatie tot de rijksvergoeding en de regionale subsidie.

6.3.3. Beleidsveld: Kunst, cultuur en ontwikkeling**Maatschappelijk effect**

Een bibliotheekaanbod dat bekend is bij, toegankelijk is voor en voorziet in de behoefte van inwoners.

Overige ontwikkelingen

Voortzetting muziekonderwijs conform huidige regeling.

Activiteit

Evaluëren regionaal convenant Stichting Westfriese Bibliotheken

Wat gaan we doen?

De (werk) afspraken gemaakt in het convenant tussen de zes Westfriese gemeenten (Hoorn heeft een eigen bibliotheek) en de Stichting Westfriese Bibliotheken worden geëvalueerd. De uitkomsten nemen wij mee in de toekomstige te maken afspraken met elkaar.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Bereidheid bij de zes gemeenten om samen te werken en gezamenlijke doelen na te streven.
- Voldoende subsidie beschikbaar stellen door alle gemeenten om een vaste basis te houden op grond waarvan de bibliotheek bestaansrecht heeft.

Risico's:

- Het beleid op gebied van de bibliotheek en de wensen voor clustering met andere culturele instellingen loopt tussen de gemeenten zoveel uiteen, dat het moeilijk wordt gezamenlijke doelen te stellen en afspraken te maken.
- Onvoldoende beschikbaar stellen/indexeren van subsidiebedragen door een of meer van de gemeenten.

6.3.4. Beleidsveld: Sport, recreatie & sportaccommodaties

Maatschappelijk effect

De gemeente verleent subsidie ten behoeve van jeugdleden en accommodaties. Dit stelt de verenigingen mede in staat hun maatschappelijke taak/verantwoordelijkheid te nemen om inwoners actief deel te laten nemen aan activiteiten of zich in te zetten als vrijwilliger. Regelmatig ondersteunt de gemeente de verenigingen bij de uitvoering van hun maatschappelijke taak. Voorbeelden hiervan zijn de initiatieven in het kader van het project 'In control of alcohol en drugs', het aanbieden van een Energiescan om sportaccommodaties te verduurzamen en het sportkennisteam.

Activiteit

Uitvoering plan van aanpak sportkennisteam

Wat gaan we doen?

Het sportkennisteam werkt als vertegenwoordiger van onze sportverenigingen aan een plan van aanpak dat de sportverenigingen gaat ondersteunen richting 2030. De sportverenigingen moeten toekomstbestendig zijn, met voldoende leden en vrijwilligers. Het sportkennisteam bewaakt de voortgang van het plan van aanpak en ondersteunt verenigingen bij de uitwerking ervan. Tevens zijn zij namens de gemeente aanspreekpunt voor verenigingen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Bestuurlijke instemming: de kaders zijn aan de gemeente, de nadere invulling aan het sportkennisteam.
- Ondersteuning van het sportkennisteam bij het opstellen van het plan van aanpak.

Risico:

- Onduidelijkheid over de afbakening van verantwoordelijkheden tussen de betrokken partijen.

Activiteit

Opstellen regelarm legesbeleid

Wat gaan we doen?

Lokale initiatieven vanuit het verenigingsleven of de samenleving stimuleren door een nieuw op te stellen regelarm legesbeleid. Dit onderwerp raakt ook de andere beleidsvelden en beperkt zich niet alleen tot sportverenigingen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Integrale afstemming diverse gemeentelijke afdelingen.

Risico:

- Mogelijk tegengestelde belangen bij de verschillende gemeentelijke afdelingen.

Activiteit

Lokale verenigingen ondersteunen in hun bestaan

Wat gaan we doen?

De subsidies ten behoeve van de Koggenlandse verenigingen worden met 10% verhoogd.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Subsidie beschikbaar / houden voor zoveel mogelijk lokale partijen.
- Voldoende budget beschikbaar stellen.

6.3.5. Beleidsveld: Zorg en voorzieningen

Maatschappelijk effect

Onze inwoners kunnen, als het nodig is, rekenen op ondersteuning op maat.

Waarderen en waar nodig (onder)steunen van mantelzorgers en vrijwilligers zodat deze in staat zijn én blijven om zich belangeloos in te zetten voor mede-inwoners.

Activiteit

Plan van aanpak toekomst vrijwilligers en mantelzorgers

Wat gaan we doen?

Om te zorgen dat er in de toekomst voldoende vrijwilligers en mantelzorgers zijn en zij zich kunnen blijven inzetten, zal er een behoefteonderzoek plaats vinden. Op basis van de onderzoeksresultaten stellen wij een plan van aanpak op.

Randvoorwaarde / risico's

Risico:

- Afhankelijk van wat nodig blijkt op grond van de onderzoeken kan dit kosten met zich mee brengen.

Activiteit

Behalen predicaat 'dementievriendelijke gemeente'

Wat gaan we doen?

Om te zorgen dat inwoners met dementie zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving, willen we voldoen aan en handelen conform de criteria voor het behalen van het predicaat 'dementievriendelijke gemeente'.

Het opzetten van (online) trainingen en bijeenkomsten in eerste instantie gericht op de eigen medewerkers met een publieksfunctie, inwoners en zorgaanbieders. Het bespreekbaar maken van het onderwerp dementie en faciliteren van lotgenotencontact.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Urgentiebesef bij de medewerkers van de gemeente Koggenland, inwoners en zorgorganisaties om meer te willen weten over dementie.

Risico's:

- Niet alle partijen hebben hetzelfde urgentiebesef over de noodzaak voor kennisvergroting over dementie.

Activiteit

Uitvoeren regionaal plan ondersteuning kwetsbare inwoners

Wat gaan we doen?

Uitvoeren van het regionale (Westfrieze 7) plan om kwetsbare inwoners binnen en uitstromend vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MO/BW) te ondersteunen. Dit met als doel dat zij weer onderdeel uitmaken van de samenleving. Er zullen in 2018 verschillende thema's regionaal worden uitgewerkt ten einde de kwetsbare inwoners optimaal te kunnen ondersteunen.

Een onderdeel van het regionale plan is de pilot uitstroom vanuit MO/BW naar een reguliere woning. Er worden regionaal 100 woningen beschikbaar gesteld om de doorstroom in de maatschappelijk opvang te bevorderen. Koggenland levert 12 woningen.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Regionaal samen optrekken en op één lijn komen, ook met externe partijen.

Risico's:

- Niet op één lijn komen met regionale betrokken partijen.
- Onvoldoende woningen beschikbaar.

Activiteit

Beleidsplan gezondheid uitvoeren

Wat gaan we doen?

Om een optimale basis te leggen voor de gezondheid van onze inwoners, voeren we het nieuwe vierjarige beleidsplan 'Gezondheid' uit, met daarin de wettelijke taken en de (op moment van schrijven nog) door de raad nog aan te geven ambities op het gebied van gezondheid.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarden:

- Bestuurlijke instemming.

Risico's:

- Invloed van externe factoren/ontwikkelingen.

6.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld: Sociaal domein				
Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inwoners 18+	2017	13,6	41,9
Lopende reïntegratievoorzieningen	per 1.000 inwoners 15-65 jaar	2017	9	17,1
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	2,40%	6,58%
Werkloze jongeren	%	2015	0,51%	1,52%
jongeren met jeugdhulp	% jongeren < 18 jaar	2017	10,3	11,2
jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	2017	0	0,4
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2017	5,8	8,3
Cliënten met maatwerkarrangement WMO	aantal per 10.000 inwoners	2017	33	57
Taakveld: Onderwijs				
Absoluut verzuim *1	per 1.000 leerlingen	2017	0,53	1,82
Relatief verzuim *2	per 1.000 leerlingen	2017	14,91	26,58

*1: het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft 5-18 jaar.

*2: het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft 5-18 jaar.

6.5 Wat gaat het kosten?

Financieel overzicht

Beleidsvelden <i>Bedrag in euro's</i>	Jaar- rekening 2017	Bestaand beleid 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting		
				2020	2021	2022
Sport, recreatie & sportaccomm.	1.357.338	1.345.525	1.323.277	1.213.518	1.173.325	1.173.325
Kunst, cultuur & ontwikkeling	401.078	404.054	415.014	415.088	420.114	420.114
Jeugd 0-23 jaar	6.341.229	6.737.177	6.889.127	6.861.209	19.815.531	6.695.316
Inkomensvoorzieningen	5.067.905	4.947.957	4.933.921	4.904.327	4.911.632	4.911.632
Zorg & voorzieningen	3.445.309	4.138.980	4.390.171	4.282.609	4.282.553	4.282.553
Totaal lasten	16.612.859	17.573.693	17.951.510	17.676.751	30.603.155	17.482.940
Sport, recreatie & sportaccomm.	907.432	914.500	914.500	914.500	914.500	914.500
Kunst, cultuur & ontwikkeling	7.450	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Jeugd 0-23 jaar	88.991	45.470	45.470	45.470	45.470	45.470
Inkomensvoorzieningen	2.815.254	2.414.157	2.429.157	2.429.157	2.429.157	2.429.157
Zorg & voorzieningen	288.347	199.000	153.228	153.228	153.228	153.228
Totaal baten	4.107.473	3.586.127	3.555.355	3.555.355	3.555.355	3.555.355
Totaal saldo	12.505.386	13.987.566	14.396.155	14.121.396	27.047.800	13.927.585

6.6 Financiële toelichting programma Welzijn & Zorg

Opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2018 zijn:

Beleidsveld: Sport, recreatie en sportaccommodaties:

- Extra kosten in 2019 voor het opstellen van een regelarm legesbeleid.
- Verhoging subsidies met 10%.
- In 2019 is er een incidenteel budget voor de herinrichting van het peuterbad Buitenmeere opgenomen.

In 2019 zien we een verschil ten opzichte van het jaar 2018, dit wordt met name veroorzaakt door de afschrijvingslasten.

Beleidsveld: Zorg en voorzieningen:

- Verhoging budget voor rolstoelen in 2019, door een stijging van de aanvragen.
- In 2019 is een verhoging van het budget begeleiding en dagbesteding opgenomen.
- Verhoging budget ouderenzorg in 2019
- In 2019 is er een budget opgenomen ten behoeve van vrijwilligersbeleid.
- Verlaging eigen bijdrage CAK; in verband met standaardisering eigen bijdrage worden er minder ontvangsten verwacht, en meer uitgaven.
- In 2019 is er een incidenteel krediet project inkoop Sociaal Domein 2019 opgenomen.
- In 2018 was er een aantal budgetten opgenomen die in 2019 verlaagd zijn, het gaat hier met name om inzet van externe medewerkers en een verlaging van het budget cliëntondersteuning.

Beleidsveld: Jeugd 0-23 jaar:

- In 2019 rekenen we meer loonkosten toe aan het Sociaal Domein onderdeel jeugd.
- In 2021 een eenmalige investering van € 13.000.000 t.b.v. onderwijshuisvesting Avenhorn / De Goorn.

Beleidsveld: Kunst, cultuur en ontwikkeling:

- Verhoging subsidies met 10% is hierin verwerkt.
- Het college verwacht in 2019 verzoeken vanuit het verenigingsleven om ondersteuning bij lokale activiteiten ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding (1945-2020).

Beleidsveld: Inkomensvoorzieningen:

- Via de meicirculaire is voor 2019 een lager budget voor het Kinderkoggenfonds ontvangen.
- Extra budget armoedebestrijding via de meicirculaire ontvangen.

6.7 Nieuw beleid & investeringen

Nieuw beleid en investeringen Cijfers x € 1.000	Benodigd budget in €	Beleidsveld	Dekking	Str.	Inc.
Investerings en kredieten					
Vervoermiddel sporthal	35	Sport, recr.sportacc.	activeren, afschr in 7 jr	5	
Project inkoop 2019 sociaal domein	100	Zorg & voorz.	reserve soc.deelfonds		100
Mutaties nieuw beleid:					
Verhoging subsidies	20	Divers	exploitatie	20	
Opstellen regelarm legesbeleid	20	Sport, recr.sportacc.	exploitatie	20	
Herinrichting Peuterbad Buitenmeere	16	Sport, recr.sportacc.	alg.reserve		16
Outsourcing matching vrijwilligers	20	Zorg & voorz.	exploitatie	20	
Totaal	211			65	116

7. Wonen & Ondernemen

7.1 Wat willen we in 2019?

- Handelen en denken vanuit duurzaamheid.
- Ondernemend Koggenland: focus, aanjagen, verbinden en faciliteren ten behoeve van een aantrekkelijk ondernemersklimaat.
- Aantrekkelijk recreëren en verblijven: focus, aanjagen, verbinden en faciliteren met als resultaat een aantrekkelijke gemeente en een regio met een toenemend aantal toeristen en recreanten.

7.2 Achtergrondinformatie en ontwikkelingen

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet brengt de nodige veranderingen met zich mee als het gaat om regels, beleid, bevoegdheden, automatisering, werkprocessen en organisatie. De invoering van de wet is uitgesteld tot 2021 en vraagt veel voorbereiding. Zowel in regionaal verband als voor onze eigen organisatie.

Private bouwtoets

Gemeenten zijn nu verantwoordelijk voor de bouwtechnische toets alvorens een vergunning wordt afgegeven. De nieuwe wet 'Kwaliteitsborging voor het Bouwen' heeft als doel om de kwaliteitsborging van bouwwerken te verbeteren en (mede daardoor) de positie van bouwconsumenten te versterken. De gemeente krijgt een andere taak en private partijen krijgen meer verantwoordelijkheid (en aansprakelijkheid). Deze wet is uitgesteld en wordt naar verwachting parallel aan de Omgevingswet ingevoerd.

Duurzaamheid

De rijksoverheid en lagere overheden willen de samenleving verduurzamen. Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden, zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen. De gemeente Koggenland heeft voor ogen dat duurzaamheid een integraal onderdeel wordt van ons denken en handelen, passend bij de schaal en omvang van onze gemeente. De overheden, markt en particulieren staan voor dezelfde uitdaging en helpen elkaar bij deze opgave.

Woningmarkt

Geholpen door de economische opleving en lage rentestand, komen diverse woningbouwprojecten goed van de grond. Ook marktpartijen nemen wat meer risicodragend initiatief. Tegelijkertijd merken we dat van een stormachtige vraag zoals in de Randstad, hier geen sprake is. Op basis van de gemeentelijke structuurvisie en regionale woonvisie werken we in 2019 verder aan woningbouw op verschillende locaties. Dit gebeurt in samenwerking met marktpartijen, woningcorporatie De Woonschakel en met inzet van het gemeentelijk Woningbedrijf en Grondbedrijf.

Conform het Lente akkoord van de Tweede Kamer mogen nieuwbouwplannen die ingediend zijn na 1 juli 2018, niet meer aangesloten worden op het aardgasnet, mits het college anders besluit. Zonder besluit van het college om bepaalde woningen met een aardgasaansluiting te ontwikkelen, zijn de kosten voor de bouwer/ontwikkelaar.

Overdracht taken provincie, gemeente en RUD

Gemeentelijke milieutaken zijn grotendeels ondergebracht bij de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD). Vanuit de provincie worden bodemtaken naar de gemeente overgeheveld. Daarnaast moet in het kader van de Omgevingswet gekeken worden naar de taakverdeling tussen gemeente en de RUD. Het ligt in de verwachting om, indien dit toegevoegde waarde heeft, meer taken over te hevelen naar de RUD.

Overdracht taken Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en gemeenten

Er is een intentieverklaring gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) omtrent het toekomstig beheer van water en wegen. Uitgangspunt is dat water wordt overgedragen aan het HHNK en wegen naar gemeenten. Overige (financiële) condities en voorwaarden zijn onderdeel van het gesprek. Mogelijk kan dit leiden tot extra inspanningen op toekomstig onderhoud.

Reeds in gang gezet

Woningbedrijf

In 2018/begin 2019 wordt een visie en uitvoeringsprogramma opgesteld ten behoeve van het gemeentelijke Woningbedrijf. Tevens worden naar aanleiding van deze stukken aanbevelingen gedaan voor de organisatie. Zowel vanuit het uitvoeringsprogramma alsmede de aanbevelingen, is er een gerede kans dat we vanaf 2019 (structureel) moeten investeren in de organisatie en woningportefeuille.

Woningbouw ontwikkelen zonder aardgasaansluiting

Vanaf juli 2018 is het niet meer toegestaan om woningen te bouwen met aardgasaansluiting, tenzij het college anders besluit. Zonder besluit van het college om bepaalde woningen met aardgas te ontwikkelen zijn de kosten voor de bouwer / ontwikkelaar. In het Klimaatakkoord en het IBP (Interbestuurlijk Programma) is afgesproken dat gemeenten uiterlijk in 2021 een 'warmtevisie' vaststellen gericht op een aardgasvrije toekomst en dat regio's uiterlijk in 2019 een Regionale Energie Strategie (RES) formuleren met daarin de aanpak om aan de landelijke doelstellingen voor energiebesparing en duurzame opwekking te gaan voldoen.

De RUDNHN bereid het proces voor om op het niveau van de regio Noord-Holland Noord tot een RES te komen. Daarnaast hebben wij opdracht gegeven aan een onderzoeksbureau om een verkenning te doen naar de mogelijkheden en consequenties van een aardgasvrij Koggenland.

Dienstverleningsovereenkomst Afval

In 2018 werken we verder aan de totstandkoming van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) afvalinzameling. Er komt een meer op maat gemaakte DVO waarin de wensen van gemeente Koggenland beter kunnen worden vertaald. Wensen vanuit het coalitieprogramma worden in dit traject meegenomen. Planning is om de nieuwe DVO met ingang van 2019 van kracht te laten zijn.

Reeds in gang gezet en (gewijzigd) financieel opgenomen in de kadernota 2019 en volgende

Wegverkeerslawaaï

In de gemeente moeten momenteel nog 385 woningen (kleinschalig) worden aangepast in verband met verkeerslawaaï. Voor de begeleiding van dit project wordt extra inzet gevraagd van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland-Noord. In de kadernota is hiervoor een krediet opgenomen van € 246.000

Ontwikkeling Tuindersweijde Obdam

Polderweijde Obdam is nagenoeg afgerond. Voor de ontwikkeling van Tuindersweijde worden voorbereidingen getroffen om tot overeenstemming te komen met de ontwikkelaar/grondeigenaar. Dit kost tijd omdat (financiële) afspraken uit het verleden volledig herzien moeten worden ten gevolge van faillissement van één van de ontwikkelaars. Het uitgangspunt is om in het eerste kwartaal 2019 het bestemmingsplan voor het eerste deel in procedure te brengen, kosten: € 75.000

Invoering Omgevingswet

De invoering van de wet is uitgesteld tot 2021 maar vraagt veel voorbereiding. Op 18 december 2017 heeft de gemeenteraad het procesplan voor de implementatie Omgevingswet vastgesteld. Dit proces heeft een doorlooptijd tot in ieder geval 2024. Ten tijde van dit besluit kon nog geen raming van de invoeringskosten worden gegeven.

De afgelopen periode is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor activiteiten ter voorbereiding op de Omgevingswet. Bijvoorbeeld voor het opstellen van een omgevingsplan en het opstarten van de regionale samenwerking. Op basis van kengetallen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), concretisering van het project en bundeling van de diverse onderdelen, komen wij tot een voorlopige raming van €550.000 aan implementatiekosten.

Wij nemen hiervoor in de begroting 2019 een éénmalig, doorlopend krediet op van €550.000 voor een periode van vier jaar. Naast het opstellen van het omgevingsplan en de omgevingsvisie (inclusief bijbehorende onderzoeken), dient dit krediet ook voor aanpassingen op het gebied van participatie (bijvoorbeeld communicatiecampagne), dienstverlening, opleidingen, informatiearchitectuur en -beveiliging, processen en privacy.

Het procesplan Regionale Implementatie Omgevingswet is de basis voor de verdere voorbereiding op deze regelgeving.

Bomenbeleidsplan

De coalitie heeft in het coalitieprogramma 2018-2022 aangegeven voorstander te zijn van het planten van meer bomen. Bomen zijn erg belangrijk; ze hebben een esthetische waarde, dragen bij aan een betere luchtkwaliteit en reguleren klimatologische omstandigheden. Ook hebben bomen een ecologische- en economische waarde. Tenslotte maar niet onbelangrijk; mensen zijn doorgaans gelukkiger in een bomenrijke omgeving! Om een gezond en gevarieerd bomenbestand te waarborgen is een bomenbeleidsplan essentieel. De borging van dit beleidsplan vindt plaats via het MOP groen. Hiermee lopen wij vooruit op de doelstelling 'hoge kwaliteit leefomgeving' uit het collegeprogramma. In de kadernota is eenmalig € 25.000,- opgenomen.

Economie en toerisme

De gemeente heeft geen budgetten voor economie en toerisme, terwijl er met enige regelmaat regionale en lokale initiatieven plaatsvinden (Haringparty voor ondernemers, Ironman NL etc.) die ondersteuning behoeven van de gemeente. Daarnaast worden er in de gemeente vele vrijwilligers ingezet die in aanmerking komen voor een kleine vergoeding of 'bedrijfskleding' (denk o.a. aan sluiswachters). Het is daarom gewenst hiervoor structureel budget op te nemen. In de kadernota is een regionaal budget van € 20.000,- en een lokaal budget van € 20.000,- opgenomen.

7.3 Beleidsvelden programma Wonen & Ondernemen

Het programma Wonen & ondernemen bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Economie en toerisme
- Grondbedrijf
- Omgevingstaken (incl. wonen)
- Openbare ruimte
- Woningbedrijf

7.3.1. Beleidsveld: Economie en toerisme

Maatschappelijk effect

Het voorzien in voldoende en bereikbare werkgelegenheid, in de behoefte aan economische en recreatieve voorzieningen en in de behoefte aan ontwikkelingsruimte en infrastructuur voor ondernemers.

Activiteit

Aantrekkelijk recreëren en verblijven

Wat gaan we doen?

De regio West-Friesland werkt samen aan de bevordering van het toerisme en in het bijzonder promotie en marketing van West-Friesland. Samen optrekken en versnippering tegengaan is belangrijk. Het doel is meer toeristen naar West-Friesland te brengen. We zijn aangesloten bij 'Holland boven Amsterdam' waarin wordt samen gewerkt aan de gebiedspromotie van Noord-Holland Noord.

Het college wil een overkoepelende visie op recreatie en toerisme, waarin regionale en lokale aspecten worden beschreven met een lokaal uitvoeringsprogramma. Met onder andere aandacht voor en visie op waterrecreatie, wandel-, ruiters- en fietspaden, toekomst/ontwikkeling haven Avenhorn, uitbreiden vaarroute polder Wester-Kogge, recreatief / toeristisch platform Koggenland. Vanuit dit kader en de daaruit bepaalde focus willen we dat aanjagen, verbinden en faciliteren wat moet gaan bijdragen aan een aantrekkelijke gemeente en regio met toenemend aantal toeristen en recreanten.

Uiteraard liggen hier ook raakvlakken met het onderdeel 'Ondernemend Koggenland'.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Een duidelijke afbakening, focus en reële uitvoeringsplanning.

Activiteit

Ondernemend Koggenland

Wat gaan we doen?

Dynamiek in een gemeente wordt mede bepaald door de bedrijvigheid. Beleidsmatig veelal aangevlogen vanuit de economie. Centraal staat het besef dat de lokale economie draait op het initiatief van vele ondernemers en dat de rol van de gemeente hierin beperkt is, maar wel van belang om kaders te stellen en bepaalde sectoren gericht te faciliteren.

Daarnaast beperkt 'de economie' zich niet tot de gemeentelijke grenzen. Vanuit dat gegeven werken wij regionaal samen en kennen wij het pact van Westfriesland waarin kansrijke sectoren voor West-Friesland zijn benoemd. Deze kansrijke sectoren hebben impact op onder meer leefbaarheid, infrastructuur en arbeidsmarkt. Op regionaal niveau wordt dit uitgevoerd en gemonitord.

Het college wil zich nadrukkelijk richten op de lokale economie en inzichtelijk maken welke kansen er zijn en welke nu mogelijk onbenut blijven. Dit doen we vanuit onder andere de volgende pijlers (visiedocument):

- Lokale economie (o.a. agrarische sector, bedrijventerreinen, ondernemers, arbeidsmarkt, SWOT analyse, ondernemersplatform)
- Bestaande samenwerking West-Friesland (o.a. detailhandel, kansrijke sectoren)
- Rol gemeente (dienstverlening / verbinding / aanjagen etc.)
- Actieplan

Vanuit dit kader willen we een focus bepalen en dát aanjagen, verbinden en faciliteren wat moet gaan bijdragen aan een dynamische gemeente en stevige lokale en regionale economie waarin ruimte is voor ondernemen.

Uiteraard liggen hier ook raakvlakken met de doelstelling 'Aantrekkelijk recreëren en verblijven'

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Een duidelijke afbakening, focus en reële uitvoeringsplanning.

7.3.2. Beleidsveld: Grondbedrijf

Maatschappelijk effect

Via het Grondbedrijf bijdragen aan locaties voor woningbouw en bedrijvigheid.

7.3.3. Beleidsveld: Omgevingstaken

Maatschappelijk effect

Voorzien in de gemeentelijke woningbehoefte en ruimtebehoefte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme.

Behouden van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Borgen van de rechtszekerheid voor inwoners en ondernemers.

Activiteit

Handelen en denken vanuit duurzaamheid

Wat gaan we doen?

In 2010 is de notitie 'Duurzaamheid en uitvoeringsprogramma' vastgesteld. Het is gewenst om de balans op te maken. Daarnaast spelen er nieuwe ontwikkelingen zoals aardgasloos bouwen of ontwikkelingen die in stroomversnelling zijn gekomen. Denk aan de klimaatadaptatie en mobiliteit. De gemeente Koggenland heeft voor ogen dat duurzaamheid een integraal onderdeel wordt van ons denken en handelen. Het college wil hierover graag in gesprek met de raad om tot een gedragen aanpak te komen.

De verwachting is dat de raad tijdens de raadsbrede strategische agenda, waarbij de start voor het thema duurzaamheid gepland staat in november/december 2018, de ambities en focus zal bijstellen. Op basis hiervan zal het college het Duurzaamheidsbeleid alsmede het uitvoeringsprogramma kunnen herzien. Daarnaast zal waarschijnlijk direct uitvoering gegeven worden aan initiatieven die onderdeel zullen uitmaken van de uitvoeringsagenda.

Randvoorwaarde / risico's

Randvoorwaarde:

- Duurzaamheid is inmiddels een containerbegrip voor veel aandachtsgebieden. Het is gewenst de opgave duidelijk af te bakenen.
- Afspraken maken over de wijze van monitoren en bewaken
- Een reële ambitie en planning opstellen.

Activiteit

Van bestemmingsplan naar omgevingsplan

Wat gaan we doen?

Het verzoek aan het Rijk om de noodzakelijke herziening van het bestemmingsplan 'Kernen' uit te voeren in de vorm van 'Omgevingsplan Kernen verruimde reikwijdte' is gehonoreerd. Hiervoor is dit project opgenomen in de 'Crisis en Herstelwet 16e tranche'.

Met de start van dit 'omgevingsplan' - Kernen verruimde reikwijdte - wordt ervaring opgedaan en vooruitgelopen op de nieuwe Omgevingswet.

7.3.4. Beleidsveld: Openbare ruimte

Maatschappelijk effect

Het in stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

Activiteit

Onderzoek naar een effectieve huisvesting buitendienst

Wat gaan we doen?

De Buitendienst is ondanks het afstoten van één locatie, decentraal georganiseerd met twee uitvalsbasissen en een opslagruimte. Mede ingegeven door de kwantiteit en kwaliteit van de huidige huisvesting, vraagt het college zich af of deze werkwijze recht doet aan de beoogde kwaliteit van dienstverlening.

In 2019 start een onderzoek naar de effectiviteit van decentrale huisvesting van de Buitendienst.

7.3.5. Beleidsveld: Gemeentelijk Woningbedrijf

Maatschappelijk effect

Via het gemeentelijk Woningbedrijf bijdragen aan het voorzien in de behoefte aan woningen, met name voor specifieke doelgroepen buiten de vrije markt.

Overige ontwikkelingen

De activiteiten van het gemeentelijk Woningbedrijf zijn grotendeels ingekaderd door de Huisvestingswet, Huisvestingsverordening en huurwetgeving. Daarnaast zijn de gemeentelijke Structuurvisie en regionale Woonvisie richtinggevend voor met name de nieuwbouwprojecten van het Woningbedrijf.

Het huidige onderhouds- en verkoopbeleid is vastgesteld op 8 april 2013. In 2018/begin 2019 wordt een visie en uitvoeringsprogramma vastgesteld ten behoeve van het Woningbedrijf. Tevens worden naar aanleiding van deze stukken aanbevelingen gedaan voor de organisatie. Zowel vanuit het uitvoeringsprogramma alsmede de aanbevelingen is er een gerede kans dat we vanaf 2019 (structureel) zullen moeten investeren in de organisatie en woningportefeuille. Afhankelijk van de visie en het uitvoeringsprogramma kan bepaald worden wat de doelstellingen worden voor de jaren vanaf 2019. Ook de input vanuit de raadsbrede agenda (Wonen) kan invloed hebben op de doelstellingen.

Nieuwbouw

In juli 2018 is gestart met de realisatie van de vier levensloopbestendige woningen in het plan Langereis Ursem. De woningen worden naar verwachting opgeleverd aan het einde van het eerste kwartaal 2019.

Het plan voor de locatie Bavo Ursem, met een mix van levensloopbestendige en kleine woningen (één- en tweepersoonshuishoudens, totaal zestien woningen) is momenteel in voorbereiding. Naar verwachting start de uitvoering begin 2019 en zal de oplevering en overdracht aan het woningbedrijf eind 2019/begin 2020 plaatsvinden.

Aan- en verkoop

Voor 2019 is rekening gehouden met de aankoop van twaalf woningen in het plan De Burcht ten behoeve van het Woningbedrijf. Het verkoopbeleid leidt ertoe dat jaarlijks enkele woningen worden verkocht.

Woningvoorraad

Vooralsnog is één van de uitgangspunten voor het Woningbedrijf om in omvang ongeveer gelijk te blijven. Een omvang van circa 700 woningen is een geschatte 'ondergrens' om een gezonde bedrijfsorganisatie te behouden. De kritische ondergrens is een aandachtspunt en wordt meegenomen in de formulering van de nieuwe visie en het uitvoeringsprogramma voor het woningbedrijf.

Op dit moment heeft het woningbedrijf 810 woningen in bezit. Hangende de formulering van de nieuwe visie en het uitvoeringsprogramma voor het woningbedrijf zetten we het huidige onderhouds- en verkoopprogramma door. Voor de begroting 2019 is rekening gehouden met de pilot 'Verduurzaming acht woningen Zuidgouw Ursem'.

7.4 Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Jaar	Koggenland	Nederland
Taakveld: Economie				
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2017	146,2	139,7
Functiemenging	%	2017	46,2	52,4
Taakveld: Volksgezondheid & milieu				
Huishoudelijk restafval	kilogram per inwoner	2016	138	189
Hernieuwbare elektriciteit	%	2016	26%	12,6%

7.5 Wat gaat het kosten?

Financieel overzicht

Beleidsvelden <i>Bedrag in euro's</i>	Jaar- rekening	Bestaand beleid	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Openbare ruimte	6.936.244	7.523.248	7.844.604	7.419.568	7.505.820	7.525.570
Economie & Toerisme	80.675	88.100	124.000	124.000	124.000	124.000
Omgevingstaken	954.034	1.069.149	1.685.094	849.062	831.534	831.534
Woningbedrijf	5.301.173	5.119.479	5.152.735	5.111.374	5.119.982	5.068.944
Grondbedrijf	259.096	9.006.842	1.762.977	1.365.000	993.046	993.046
Totaal lasten	13.531.222	22.806.818	16.569.410	14.869.004	14.574.382	14.543.094
Openbare ruimte	394.629	745.305	623.586	609.207	614.220	614.220
Economie & Toerisme	4.135	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400
Omgevingstaken	969.129	603.000	428.750	383.750	369.000	369.000
Woningbedrijf	6.282.700	5.689.584	5.694.992	5.747.722	5.800.979	5.800.979
Grondbedrijf	2	8.931.842	1.762.977	1.365.000	993.046	993.046
Totaal baten	7.650.594	15.974.131	8.514.705	8.110.079	7.781.645	7.781.645
Totaal saldo	N 5.880.627	N 6.832.687	N 8.054.705	N 6.758.925	N 6.792.737	N 6.761.449

7.6 Financiële toelichting programma Wonen & Ondernemen

De opvallendste verschillen ten opzicht van de begroting 2018 zijn:

Openbare ruimte:

- Grondverwerving van Provincie N23 nabij Polderweijde
- Regionale bijdrage N23
- Extra uitgaven voor het opstellen van een bomenbeleidsplan
- Inrichting Werf Obdam (n.a.v. nieuwe aansluiting N23)
- Extra uitgaven voor een onderzoek naar de effectiviteit van decentrale huisvesting van de buitendienst
- Extra uitgaven voor noodzakelijk onderhoud bruggen
- Extra uitgaven voor uitbesteding schoffelwerk vanwege areaal uitbreiding en hoger kwaliteitsniveau
- Extra opbrengsten door intensieve aanpak verkoop gemeentegrond

Omgevingstaken:

- Voor de implementatie van de Omgevingswet is een krediet opgenomen
- Extra uitgaven voor inzet Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland-Noord voor aanpassingen woningen verkeer lawaai
- In verband met indexering toename Bijdrage gemeenschappelijke regeling
- Extra inkomsten door toename van het aantal aanvragen omgevingsvergunningen

Economie en Toerisme:

- Extra budget opgenomen voor lokale en regionale initiatieven

7.7 Nieuw beleid & investeringen

Nieuw beleid en investeringen Cijfers x € 1.000	Benodigd budget in €	Beleidsveld	Dekking	Str.	Inc.
Investerings en kredieten:					
Tuindersweijde BRM/WRM *	-	Grondexploitatie			
Invoering omgevingswet	550	Omgevingstaken	Alg.reserve		550
Aanpassing werkverkeerlawaaï	246	Omgevingstaken	Alg.reserve		246
Grondverwerving N23	125	Openbare ruimte	Alg.reserve		125
Regionale bijdrage N23	250	Openbare ruimte	Res. Bovenw.Voorz.		250
Machines buitendienst	210	Openbare ruimte	activeren 8 jr	26	
Inrichting Werf Obdam	25	Openbare ruimte	Alg.reserve		25
Bomenbeleidsplan	25	Openbare ruimte	Alg.reserve		25
Pilot verduurzaming 8 woningen	650	Woningbedrijf	activeren 20 jr	33	
Aankoop 12 woningen Buitenplaats De Burgh	2.400	Woningbedrijf	activeren 50 jr	48	
Vitalisering verblijfsrecreatie *	-	Economie & toerisme			
Mutaties nieuw beleid:					
huisvesting buitendienst	25	Openbare ruimte	Alg.reserve		25
Lokale initiatieven	20	Economie & toerisme	Exploitatie	20	
Regionale initiatieven	20	Economie & toerisme	Exploitatie	20	
Totaal	4.546			147	1.321

* bedrag nog niet bekend

8 Financieel overzicht van programma's

Programma <i>Bedrag in euro's</i>	Jaar- rekening		Bestaand beleid		Begroting		Meerjarenbegroting					
	2017		2018		2019		2020	2021	2022			
Dienstverlening & Bestuur	19.486.462		19.835.508		20.830.562		20.260.497	19.897.352	19.791.887			
Welzijn & Zorg	16.612.859		17.573.693		17.951.510		17.676.751	30.603.155	17.482.940			
Wonen & Ondernemen	13.531.222		22.806.818		16.569.410		14.869.004	14.574.382	14.543.094			
Totaal lasten	49.630.543		60.216.019		55.351.482		52.806.252	65.074.889	51.817.921			
Dienstverlening & Bestuur	38.546.690		39.621.698		40.989.593		41.455.866	41.713.647	41.854.492			
Welzijn & Zorg	4.107.473		3.586.127		3.555.355		3.555.355	3.555.355	3.555.355			
Wonen & Ondernemen	7.650.594		15.974.131		8.514.705		8.110.079	7.781.645	7.781.645			
Totaal baten	50.304.758		59.181.956		53.059.653		53.121.300	53.050.647	53.191.492			
Totaal saldo	V	674.215	N	1.034.063	N	2.291.829	V	315.048	N	12.024.242	V	1.373.571
Lasten	1.055.013		570.105		527.864		636.348	680.997	732.035			
Baten	2.638.160		1.604.168		2.921.033		881.538	13.614.282	608.490			
Saldo reserves	V	1.583.147	V	1.034.063	V	2.393.169	V	245.190	V	12.933.285	N	123.545
Saldo na reserves	V	2.257.362			V	101.340	V	560.238	V	909.043	V	1.250.026

9 Paragrafen

Naast de programma's nemen we acht programma overstijgende paragrafen op in de begroting. In de paragrafen staat belangrijke informatie die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

Deze paragrafen hebben betrekking op:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid
- fiscaal

De paragraaf 'fiscaal' is ten opzichte van eerdere jaren extra toegevoegd. Dit in verband met de gevolgen van de invoering Wet modernisering vennootschapsbelasting.

10 Lokale heffingen

10.1 Inleiding

In de paragraaf 'lokale heffingen' gaan we in op de gemeentelijke belastingen, overige heffingen (retributies), het beleid hiervan en het kwijtscheldingsbeleid.

Overzicht van de lokale heffingen

De volgende heffingen worden door de gemeente Koggenland geheven:

- Onroerende zaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Forensenbelasting
- Hondenbelasting

10.2 Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het gemeentelijke beleid is om de belastingdruk voor de inwoners zo laag mogelijk te houden. Waar mogelijk stellen we een kostendekkend tarief vast voor heffingen. Het beleid en de tarieven worden vastgelegd in verordeningen. Een verordening is een door de raad vastgestelde regelgeving geldig binnen de gemeentegrenzen.

Uitgangspunt is dat de tarieven jaarlijks met de inflatiecorrectie worden aangepast, tenzij de tarieven wettelijk zijn vastgelegd. Het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie wordt toegepast.

10.3 Tarieven

Overzicht belastingtarieven

De tarieven voor de gemeentelijke belastingen zijn:

Onroerende zaakbelasting	tarief 2017	tarief 2018	tarief 2019
woningen eigendom	0,0936%	0,0839%	0,0792%
niet-woning eigendom	0,1353%	0,1262%	0,1187%
niet-woning gebruiker	0,1109%	0,1034%	0,0960%
Afvalstoffenheffing	tarief 2017	tarief 2018	tarief 2019
éénpersoonshuishouden	€ 247,44	€ 254,93	€ 278,15
meerpersoonshuishouden	€ 335,84	€ 346,01	€ 359,08
Rioolheffing	tarief 2017	tarief 2018	tarief 2019
woning	€ 137,00	€ 137,00	€ 137,00
niet - woning (derden / > 5 personen)	€ 274,00	€ 274,00	€ 274,00
niet - woning (derden / < 5 personen)	€ 137,00	€ 137,00	€ 137,00
niet - woning (<3m3)	€ 35,00	€ 35,00	€ 35,00
extra aansluiting	€ 35,00	€ 35,00	€ 35,00
kamers verzorgingstehuis	€ 35,00	€ 35,00	€ 35,00
vaste standplaats op camping	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00
passantenplaats op camping	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00
Forensenbelasting	tarief 2017	tarief 2018	tarief 2019
chalet	€ 177,48	€ 179,43	€ 181,76
woning	€ 360,75	€ 364,72	€ 369,46
Hondenbelasting	tarief 2017	tarief 2018	tarief 2019
eerste hond	€ 15,00	€ 15,17	€ 15,37
tweede hond	€ 28,00	€ 28,31	€ 28,68
elke volgende hond	€ 38,50	€ 38,92	€ 39,43
kennel	€ 113,00	€ 114,24	€ 115,73

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Basis voor de berekening van de OZB is de WOZ-waarde van de woning/ het bedrijfspand. De waarde is gebaseerd op de vrije verkoopwaarde: het bedrag dat de woning oplevert wanneer deze wordt verkocht. Deze waarde hangt onder andere af van de grootte en ligging van het huis en van het type woning. De waarde van de woning kan stijgen en dalen. Bijvoorbeeld door aanpassingen aan het huis, maar ook door stijgende of dalende prijzen op de huizenmarkt.

Uit de voorlopige marktanalyse Koggenland blijkt dat de gemiddelde WOZ-waarde van woningen met 5,7% stijgt. Om de begrote opbrengst te behalen, worden de tarieven OZB met een ongeveer gelijk percentage verlaagd

Het belastingbedrag wordt berekend door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het OZB-tarief .

Voorbeeld:

WOZ-waarde: € 200.000

Tarief eigenarenbelasting woning: 0,0839%

Belastingaanslag eigendom woning: $200.000 * 0,0839 : 100 = € 167,80$

Afvalstoffenheffing

De HVC verzorgt namens de gemeente Koggenland de inzameling en de verwerking van het huishoudelijk afval. In 2019 komt er een nieuwe dienstverleningsovereenkomst, al dan niet met de HVC. Deze overeenkomst leidt waarschijnlijk tot aanpassing van het afvalstoffentarief voor 2019 en volgende jaren.

Voor de begroting worden de tarieven afvalstoffenheffing getoond, zoals berekend aan de hand van tot nu bekende feiten. Daarbij is onder andere rekening gehouden met door de staatssecretaris van financiën aangekondigde ruime verdubbeling van de afvalstoffenbelasting. De afvalstoffenbelasting wordt door het Rijk geheven per ton gestort of ter verbranden aangeboden afval.

Rioolheffing

De rioolheffing werd tot en met het jaar 2018 geheven van de gebruiker van een woning of bedrijfspand dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering. De raad heeft dit jaar besloten om met ingang van 2019 de rioolheffing om te zetten naar een eigenarenheffing. Dit leidt tot meer eenheid in de wijze van heffen binnen de West-Friese gemeenten.

De basis voor de berekening van de tarieven is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het huidige plan loopt na 2018 af. Voor de nieuwe periode (2019 – 2022) stellen we een nieuw rioleringsplan vast. Het nieuwe rioleringsplan leidt tot een voorstel voor nieuwe tarieven rioolheffing. Voor de begroting worden uitgegaan van de (bevroren) tarieven rioolheffing 2018.

10.4 Geraamde inkomsten

Onderstaand geven wij een overzicht van de geraamde baten uit de gemeentelijke belastingen en heffingen.

Opbrengst heffingen en belastingen	rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019
algemene dekkingsmiddelen:			
onroerende zaakbelasting gebruikers	€ 391.591	€ 354.250	€ 368.000
onroerende zaakbelasting eigenaren	€ 2.529.234	€ 2.320.750	€ 2.368.000
hondenbelasting	€ 30.152	€ 30.000	€ 30.000
forensenbelasting	€ 98.663	€ 95.000	€ 95.000
<i>totaal algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>€ 3.049.640</i>	<i>€ 2.800.000</i>	<i>€ 2.861.000</i>
heffingen:			
rioolheffing	€ 1.401.165	€ 1.395.810	€ 1.403.000
afvalstoffenheffing	€ 2.818.678	€ 2.898.398	€ 2.998.800
leges burgerlijke stand / bevolkingsregister	€ 11.944	€ 30.000	€ 30.000
leges huwelijken/partnerschap	€ 21.796	€ 20.000	€ 20.000
leges rijbewijzen	€ 91.949	€ 60.000	€ 60.000
leges reisdocumenten	€ 131.944	€ 120.000	€ 29.800
leges wabo-vergunningen	€ 579.124	€ 425.000	€ 405.000
marktgeden	€ 1.242	€ 1.200	€ 1.200
<i>totaal heffingen</i>	<i>€ 5.057.842</i>	<i>€ 4.950.408</i>	<i>€ 4.947.800</i>
totaal	€ 8.107.482	€ 7.750.408	€ 7.808.800

10.5 Kostendekkendheid

Het is verplicht om inzicht te geven in de mate van kostendekkendheid van de heffingen. De gemeente mag geen winst maken: de geraamde opbrengst mag niet boven de geraamde kosten uitkomen.

Ook voor het jaar 2019 is de mate van kostendekking van de gemeentelijke tarieven onderzocht. Voor drie titels is de kostendekking berekend. Deze titels zijn:

- Algemene dienstverlening / leges
- Leefomgeving / omgevingsvergunning
- Evenementen (o.a. horeca e.d.)

Daarnaast is berekend welke kostendekking er is voor de riool- en afvalstoffenheffing en de begraafplaatsen.

De kostendekking is als volgt:

Kostendekking leges en tarieven				
Omschrijving	geraamde lasten 2019	geraamde baten 2019	percentage kostendekking	
			begroting 2019	begroting 2018
algemene dienstverlening: o.a. leges burgerlijk stand, ID-bewijzen en rijbewijzen	€ 202.380	€ 178.822	88,36%	87,00%
leefomgeving / omgevingsvergunningen	€ 533.256	€ 415.083	77,84%	81,50%
evenementen: o.a. horeca c.a.	€ 1.590	€ 504	31,70%	24,80%
totaal leges	€ 737.226	€ 594.409	80,63%	83,60%
rioolheffing	€ 1.517.667	€ 1.402.993	92,44%	100,00%
afvalstoffenheffing	€ 3.016.395	€ 2.998.852	99,42%	100,00%
begraafplaatsen	€ 123.115	€ 55.014	44,69%	51,90%
totaal belastingen/heffingen/retributies	€ 4.657.177	€ 4.456.859	95,70%	96,10%

10.6 Lokale lastendruk

Onder de lokale lastendruk verstaan we het bedrag dat een huishouden aan de gemeente moet betalen aan belastingen en heffingen. We kijken daarvoor naar de meest voorkomende heffingen: onroerende zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing.

Jaarlijks volgt en berekent het Coelo (Centrum voor onderzoek naar de economie van de lagere overheden) van de Rijksuniversiteit Groningen de ontwikkeling van de gemeentelijke belastingen en heffingen. In de Atlas lokale lasten voor het jaar 2018 wordt de lastendruk van alle gemeenten weergegeven. Hier onder treft u een selectie aan van de gemeente Koggenland en de omliggende gemeenten.

Lastendruk gemeentelijke belastingen 2018		
Gemeente	alleenstaande	meerpersoons huishouden
Koggenland	€ 603	€ 691
Medemblik	€ 702	€ 799
Hoorn	€ 625	€ 709
Opmeer	€ 740	€ 839
Drechterland	€ 661	€ 762
Heerhugowaard	€ 625	€ 668
Noord- Holland	€ 629	€ 715

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de lastendruk van gemeente Koggenland onder het gemiddelde van Noord-Holland blijft.

10.7 Kwijtscheldingsbeleid

Het is mogelijk om voor de aanslagen onroerende zaakbelastingen, riool- en afvalstoffenheffing kwijtschelding te krijgen. Om daarvoor in aanmerking te komen, moet het inkomen op of onder het sociaal minimum liggen (kwijtscheldingsnorm). Verder betrekken we het vermogen, de schulden en de financiële positie van de medebewoners van de aanvrager in de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek.

Op het gebied van kwijtschelding van belastingen werkt de gemeente nauw samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Gegevens worden uitgewisseld en beslissingen worden overgenomen. Hieronder treft u een overzicht aan van het aantal toekenning van kwijtschelding en de kwijtscholden bedragen.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen							
jaar	rioolheffing		afvalstoffenheffing		totaal		
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag	
2013	200	€ 36.981	199	€ 47.496	399	€ 84.477	
2014	175	€ 30.561	200	€ 50.315	375	€ 80.876	
2015	185	€ 19.776	210	€ 38.857	395	€ 58.633	
2016	176	€ 21.909	170	€ 45.871	346	€ 67.780	
2017	193	€ 25.773	198	€ 55.002	391	€ 80.775	

De daling van het aantal kwijtscheldingen vanaf 2015 is het gevolg het feit dat het Inlichtingenbureau voor gemeenten onderzoek doet naar de vermogenspositie van de aanvragers van kwijtschelding. Vanaf 2017 zien we een stijging van de kosten voor kwijtschelding in verband met een toename van het aantal kwijtscheldingen aan met name vergunninghouders.

11 Onderhoud kapitaal goederen

11.1 Inleiding

Voor diverse onderdelen heeft de gemeente het eigendom en bijbehorend verantwoordelijkheid. Het beheer en onderhoud hiervoor is in beleidskaders en kwaliteitsniveaus vastgesteld.

11.2 Wegen

De planning voor het groot en klein onderhoud gebeurt op basis van het meerjarenonderhoudsplan Wegen (Beheerplan wegen 2017-2021) waarmee het streefniveau voor de kwaliteit van de wegen en daarbij behorende onderhoudsniveau is vastgesteld. Verder geldt het beleid zoals is vastgesteld in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP 2013-2023).

Intentieovereenkomst overdracht wegen

In juni 2017 is er een intentieovereenkomst getekend met de zeven West-Friese gemeenten voor de overdracht wegen van het HHNK naar de gemeentes.

In maart 2018 is er een plan van aanpak opgesteld om te komen tot die overdracht. Uitgangspunt is: 'De totale gemeentelijke lasten in elk van de West Friese gemeenten mogen als gevolg van de overdracht van wegen vanuit het hoogheemraadschap niet hoger worden dan de huidige gemeentelijke belastingen, vermeerderd met de huidige wegenheffing uit de waterschapslasten. Uitgezonderd is de trendmatige verhoging'.

11.3 Riolering

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2014-2018 bevat de doelstellingen, een overzicht van de benodigde maatregelen, kosten en een overzicht van de ontwikkeling van de inkomsten (de rioolheffing).

Eind dit jaar zal het GRP worden vastgesteld voor de nieuwe planperiode 2019-2022.

11.4 Groen

De coalitie heeft in het coalitieprogramma 2018-2022 aangegeven voorstander te zijn van het planten van meer bomen. Bomen zijn erg belangrijk: ze hebben een esthetische waarde, dragen bij aan een betere luchtkwaliteit en reguleren klimatologische omstandigheden. Ook hebben bomen een ecologische- en economische waarde. Tenslotte maar niet onbelangrijk: mensen zijn doorgaans gelukkiger in een bomenrijke omgeving!

Bomenbeleidsplan

Om een gezond en gevarieerd bomenbestand te waarborgen is een bomenbeleidsplan essentieel. De borging van dit beleidsplan vindt plaats via het MOP (meerjaren onderhoudsplan) groen. De kosten om het bomenbeleidsplan op te stellen zijn begroot op € 25.000.

11.5 Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke portefeuille bestaat uit 42 objecten c.q. eenheden, welke als volgt is ingedeeld:

Maatschappelijk vastgoed: **32**

(dit bestaat uit sporthallen/gymzalen, kerktorens, zwembaden, volkstuingebouw etc.)

Publieke dienst: **10**

(dit bestaat uit brandweerkazernes, gemeentehuis, werf etc.)

Brandweerkazernes

Met uitzondering van de brandweerkazerne in Avenhorn, zijn alle brandweerkazernes eigendom van gemeente Koggenland. Het juridisch eigendom van de brandweerkazerne in Avenhorn is in handen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Indien de brandweertaak voor het betreffende pand komt te vervallen, dan wordt het eigendom weer overgedragen aan de gemeente.

Onderhoud gebouwen

In 2017 is de 'Meerjarenonderhoudsplanning 2017 - 2031' door de raad vastgesteld. Dit is richtinggevend voor het onderhoud van de gebouwen. Op basis van deze onderhoudsplannen is een berekening gemaakt van de hoogte van de voorziening voor meerjarig onderhoud.

Af te stoten vastgoed

De verwachting is dat er in 2019 geen vastgoed wordt afgestoten.

11.6 Openbare verlichting

Het huidige beleidsplan 'Openbare verlichting' is in 2018 geactualiseerd (heden in voorbereiding). Hierin wordt ingezet op een verdere verduurzaming van het verlichtingsareaal. Het onderhoud aan de openbare verlichtinginstallatie wordt geborgd door het bijhorende meerjarenonderhoudsplan openbare verlichting 2019-2023.

Grootschalige vervanging armaturen

Om in te lopen op het uitgesteld onderhoud worden, in de komende beleidsperiode, grootschaliger armaturen vervangen. Gekeken wordt naar de mogelijkheid om dit via een circulair inkooptraject aan te besteden.

11.7 Water

Voor baggeren en beschoeiingen werken we nu met een jaarlijks onderhoudsbudget. In 2018 zal een meerjarenonderhoudsplan voor beschoeiingen gereed zijn en kunnen we dit planmatig aanpakken voor de komende vier jaar.

Overdracht HHNK

In het verlengde van de overdracht wegen aan de gemeente, is er ook een intentie voor de overdracht van het water aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Bij deze mogelijke overdracht moeten de watergangen volgens geldende eisen worden overgedragen (op diepte volgens de legger). Totdat dit een feit is, worden er met een jaarlijks budget de watergangen gebaggerd, die niet voldoen aan de eisen.

11.8 Machines Buitendienst

Voor de jaarlijkse vervanging van machines ten behoeve van de Buitendienst is dit jaar € 210.000 begroot. Voor de vervanging van machines is een meerjarenplanning opgesteld.

Bijlage: Onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Looptijd beheer- en onderhoudsplannen	Financiële gevolgen conform plannen 2019	Achterstallig onderhoud **
Wegen (inclusief kunstwerken en openbare verlichting)	Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (raad 16-6-2013)	CROW, niveau B	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013 - 2023	10 jaar	€ 992.000	Geen
	Besluit omtrent kwaliteitsniveau wegen (raad, 24-1-2012)					Geen
	MJOP wegen (raad, 28-11-2016)		Beheerplan wegen 2017-2021	5 jaar		Geen
	Beleidsplan Openbare Verlichting (B&W, 14-3-2014)		Beleidsplan Openbare Verlichting 2014 - 2018	4 jaar	€ 125.000	Geen
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018 (raad 20-10-2013)	Leidraad riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan 2014 - 2018	4 jaar	€ 830.000	Geen
Water (inclusief baggeren/ beschoeiing/schouwerk)	Begroting 2015 (raad, 10-11-2014)	Waterschapskeur	Jaarlijkse inspectie	1 jaar	€ 117.000	Geen
Groen (inclusief sportfaciliteiten)	MJOP Groen 2018-2022 en Accommodatiebeleid 2016	Geen achterstallig onderhoud (kapitaalvernietiging, onveiligheid, aansprakelijkheid)	MJOP Groen 2018-2022 en Accommodatiebeleid 2016	5 jaar en onbepaald	€ 623.200	Geen
Gebouwen (exclusief onderwijs)	Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen (raad, 01-05-2017)	Geen achterstallig onderhoud	2017 -2031	15 jaar	€ 300.503	Geen

12 Verbonden partijen

12.1 Inleiding

Definitie

Een verbonden partij is een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Is er alleen een financieel óf alleen een bestuurlijk belang? Dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Gemeentelijk belang

Een belang van een verbonden partij komt veelal voort uit het publieke belang van de gemeente. De verbonden partij voert dus een publieke taak uit voor de gemeente als verlengt lokaal bestuur. In een aantal gevallen heeft de rijksoverheid de gemeenten verplicht dat een verbonden partij dit belang voor de gemeente uitvoert, zoals de Veiligheidsregio NHN.

Verantwoordelijkheid

De gemeente is en blijft echter verantwoordelijk voor de taken die de verbonden partij uitvoert. Als de uitvoering van de publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen vermindert de (directe) sturing vanuit de gemeente. Verbonden partijen worden immers gezamenlijk door de deelnemende gemeenten aangestuurd.

Bijdrage verbonden partij en risico's

Met regelmaat moeten we nagaan of de doelstellingen van de gemeente en die van de verbonden partij nog gelijk zijn. Het is daarom van belang dat er een beeld is van de bijdrage die de verbonden partij namens de gemeente levert en de risico's die daarmee gepaard gaan. Daarbij moeten we letten op de bestuurlijke kant, de organisatorische en financiële risico's.

De (nieuwe) beleidsontwikkelingen zijn in de paragraaf opgenomen. In deze paragraaf kijken we ook naar de financiële informatie en de risico's voor de gemeente.

NV Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH) geliquideerd.

De gemeente Koggenland had tot voor kort 147 aandelen in de NV Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH). De aandeelhouders in deze NV hebben medio juni 2017 besloten de NV te liquideren.

Met ingang van 2016 is de NV echter belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en bestaat er geen vrijstelling. Over het ontvangen dividend moet 25% vennootschapsbelasting aan de Belastingdienst worden afgedragen.

De liquidatie wordt momenteel afgewikkeld en met de lagere dividenduitkering als gevolg van de VPB is rekening mee gehouden in de begroting.

Koggenland heeft nu 125.049 aandelen Alliander. De waarde van deze aandelen is op de balans opgenomen. De aandelen zijn niet verhandelbaar, deze moeten in handen blijven van de overheid. De boekwaarde is ongewijzigd.

12.2 Visie en beleidsvoornemens

Provincie

De provincie Noord-Holland heeft in haar kaderbrief aan de gemeente geadviseerd meer sturing en regie te nemen. De gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regelingen. Een meerjarenbeleidsplan met de financiële gevolgen kan daarbij een hulpmiddel zijn.

Zienswijzen gemeenschappelijke regelingen

In de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen vóór 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers indienen. De raden van de deelnemende gemeenten bereiden daarover hun zienswijze voor, plegen bij voorkeur onderling overleg en maken tenslotte hun zienswijze kenbaar aan het dagelijks bestuur. Die neemt deze zienswijze mee in de voorstellen aan het algemeen bestuur tot vaststelling van de jaarrekening, de beleidsvoornemens, de begroting voor het komende jaar en het meerjarenperspectief.

In de vergadering van 11 juni 2018 heeft de raad de zienswijze over o.a. de beleidsvoornemens en de begroting 2019 van de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. In het overzicht van de verbonden partijen komen we terug op de afgegeven zienswijzen.

Project informatievoorziening

De presidia van de raden van de gemeenten in de regio Noord-Holland Noord stemden in met een project met als doel om producten te leveren die tot verbetering leiden in de informatievoorziening vanuit de gemeenschappelijke regelingen. In 2017 is een advies voorbereid om deze informatievoorziening te verbeteren, om zo de raden meer grip te geven op de gemeenschappelijke regelingen. Het advies bestond uit de volgende onderdelen:

- het voor 1 januari insturen van een (kader)nota met de beleids- en financiële kaders voor de begroting van het daaropvolgende jaar. Voor 1 maart geeft de raad dan zijn zienswijze af.
- Het afgeven van een handreiking bestuursrapportage, waarin wordt aangegeven welke informatie van belang is voor de raad.
- Een handreiking waarmee de raden tijdig worden betrokken bij de beleidsontwikkeling, gespreid over drie fasen: initiatief, beleidsontwikkeling en evaluatie.
- Het vaststellen van uitgangspunten voor:
 - de publicaties van de agenda's van de algemene bestuursvergaderingen en het vergaderschema
 - de werkbezoeken.

In de vergadering van de raad van 5 februari 2018 zijn deze voorstellen vastgesteld. De resultaten van de zogenoemde regie-tafel (Noord Holland-Noord) zullen medio tweede helft 2018 nog kunnen leiden tot voorstellen om de raden nog beter in positie te krijgen.

12.3 Overzicht verbonden partijen

In artikel 15 van het BBV is opgenomen wat er in de paragraaf verbonden partijen moet staan. In de paragraaf wordt een onderscheid gemaakt in de volgende verbonden partijen:

- gemeenschappelijke regelingen
- vennootschappen en coöperaties
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen

Ook dient een lijst van de verbonden partijen te worden opgenomen en welke informatie deze dient te bevatten. Deze informatie bevat minimaal uit:

- het openbaar belang dat wordt gediend
- het belang dat de gemeente heeft en de omvang daarvan aan het begin en het einde van het dienstjaar
- de verwachte omvang van het eigen en vreemde vermogen aan het begin en het einde van het jaar
- het financiële resultaat
- de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente
- de zienswijze op de begroting 2019 van de verbonden partij
-

Verbonden partij	rek 2017	begr 2018	begr 2019
Gemeenschappelijke regelingen:	€ 6.838.687	€ 7.144.376	€ 7.380.717
Bijdrage Centraal afvalverwijderingsbedrijf	geen	geen	geen
Recreatieschap West-Friesland	€ 116.415	€ 119.250	€ 123.855
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	€ 1.376.554	€ 1.338.302	€ 1.423.206
West-Fries Archief	€ 152.090	€ 153.948	€ 181.987
Ambulancedienst Noord-Holland Noord	€ 5.616	€ 5.616	€ 6.000
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden	€ 396.856	€ 409.036	€ 428.482
Shared Service Center DeSom	€ 808.149	€ 836.173	€ 912.100
WerkSaam West-Friesland	€ 3.799.601	€ 4.099.357	€ 4.106.655
Regionale Uitvoeringsdienst	€ 140.901	€ 122.619	€ 137.726
Ondersteuning regionale bestuurlijke samenwerking	€ 42.505	€ 60.075	€ 60.706
Vennootschappen en corporaties:	€ 43.349	€ 47.700	€ 48.600
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	€ 43.349	€ 47.700	€ 48.600
Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland	geen	geen	geen
Bank Nederlandse Gemeenten	geen	geen	geen
totaal gemeentelijke bijdragen	€ 6.882.036	€ 7.192.076	€ 7.429.317

Gemeenschappelijke regelingen

Ambulancedienst Noord-Holland Noord

Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Vertegenwoordiging via de deelname in de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Doel openbaar belang	het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg
Opgedragen taken	Het instellen en in stand houden van: <ul style="list-style-type: none"> • de regionale ambulancevoorziening, de meldkamer ambulancezorg • vaststellen en uitvoeren van ambulanceplannen • leveren van een bijdrage aan de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
Zienswijze begroting 2019	Is opgenomen in de begroting van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Op deze begroting is in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Opleiding en oefenen van ambulancezorg, verbeteren niet-medisch urgent psychiatrisch vervoer, stroomlijnen acute zorgprocessen, uitbreiden van paraatheid en ordening formatie, burgerhulpverlening
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2017	Opgenomen in bedrag bij de Veiligheidsregio
Eigen vermogen 31-12 2017	Opgenomen in bedrag bij de Veiligheidsregio
Vreemd vermogen 1-1 2017	Opgenomen in bedrag bij de Veiligheidsregio
Vreemd vermogen 31-12 2017	Opgenomen in bedrag bij de Veiligheidsregio
Financieel resultaat boekjaar 2017	positief resultaat 2017 € 55.000. Dit bedrag wordt aangewend ter dekking van het nadelig resultaat uit 2016 ad. € 133.000.
(Financiële) risico's voor gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • onvoorziene projectkosten regionale meldkamer • langdurige uitval personeel • tekort aan ambulanceverpleegkundigen <p>In 2016 was er een exploitatietekort van ca. € 133.000. Het rekeningresultaat was in 2017 € 55.000 positief. Er is nog € 78.000 te compenseren in de jaren 2018 en 2019. Wordt er geen positief rekeningresultaat gerealiseerd dan worden de deelnemers aangesproken voor compensatie.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.vrnhn.nl

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD HN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • bewaken door gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden • beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting • bevorderen individueel en collectief gezond gedrag • preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een negatieve zienswijze afgegeven. Zie verder onder "risico's".
Doelstelling 2019	Er is de 2019 geen sprake van nieuw beleid. Wel zal de decentralisatie van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) in 2019 geëffectueerd worden. De gemeente krijgt daarvoor een bijdrage in de algemene uitkering die wordt doorgezet naar de GGD.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 57.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 133.000 negatief
Vreemd vermogen 1-1 2017	Geen langlopende schulden aanwezig
Vreemd vermogen 31-12 2017	Geen langlopende schulden aanwezig
Financieel resultaat boekjaar 2017	Nadelig resultaat € 213.000

(Financiële) risico's voor gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Financiering Veilig Thuis • aanbesteding software GGD-dossier • uitbreiding aanvullende taken van gemeenten • verschuiving van aanvullende taken naar basispakket • lagere inkomsten voor private concurrentie (zoals reizigersvaccinatie) • een lagere bijdrage van het rijk in de kosten van de uitvoering van het RVP met ingang van 2019 <p>De GGD heeft onvoldoende reserves om deze risico's zelf op te vangen.</p> <p>De GGD heeft een taakstelling in de begroting 2019 opgenomen, waarvan de realisatie een grote uitdaging zal zijn. Er zijn er twee negatieve reserves die binnen afzienbare tijd naar een positief saldo omgebogen moeten worden. Verwacht wordt dat uit de reguliere exploitatie een positief rekeningresultaat komt.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.ggdhollandsnoorden.nl

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan voor de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Wet Veiligheidsregio's zijn opgedragen • het uitvoeren van de ambulancezorg • het in stand houden van het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord • uitvoering van de overige door de deelnemers opgedragen taken
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Voortzetting van bestaande beleid ten aanzien van de Regionale Meldkamer, de brandweerschool en het invullen van het plan Brandweer 2016.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 6.658.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 5.269.000
Vreemd vermogen 1-1 2017	€ 45.314.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	45.188.000
Financieel resultaat boekjaar 2017	Voordelig resultaat van € 106.000
(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Het grootste risico loopt de VR NHN bij de vertraging van de ingebruikname van de Meldkamer. Daarvoor heeft de VR een voorziening van € 544.000. Andere risico's zijn het uitvallen van personeel wegens ongeval en/of ziekte, IT dreigingen (virussen of cyberaanval) en een tekort aan ambulanceverpleegkundigen. Vooralnog heeft de VR voldoende weerstand om deze risico's af te dekken..</p> <p>Het resultaat van de ambulancezorg was in 2016 € 133.000 negatief. Dit verlies moet worden gecompenseerd uit de rekeningresultaten van 2017 tot en met 2019. In 2017 is een positief resultaat behaald van € 55.000 waardoor er nog € 78.000 te verrekenen open staat.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.vrnhn.nl

West-Fries Archief	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> doel de belangen van de deelnemers met betrekking tot de zorg, het beheer, de bewaring en het ter beschikking stellen van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden en collecties van de deelnemende gemeenten te behartigen het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht het in het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis middels het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie regionaal-historisch bronnenmateriaal deze op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar stellen aan en dienstbaar maken voor een breed publiek
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> het vervullen alle taken die de Archiefwet aan de deelnemers en hun bestuursorganen toekent het bepalen of en in welke omvang taken voor een derde gaat uitvoeren een stelsel van algemene voorwaarden "dienstverlening aan derden" vaststellen
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Verdere ontwikkeling van het E-depot: het digitaliseren en beschikbaar stellen van de archiefbestanden
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 491.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 387.000
Vreemd vermogen 1-1 2017	Geen vreemd vermogen
Vreemd vermogen 31-12 2017	Geen vreemd vermogen
Financieel resultaat boekjaar 2017	Nadelig resultaat van € 105.000
(Financiële) risico's voor gemeente	<p>Mogelijke risico's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> diefstal storingen klimaatbeheersingsinstallaties onvoldoende kwaliteit op het gebied van authenticiteit, betrouwbaarheid of duurzame toegang van digitale archiefgegevens <p>De stand van de algemene reserve is voldoende om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.</p>

Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://www.westfriesarchief.nl

Shared Service Center DeSom (SSC DeSom)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Wognum
Bestuurlijke relatie	Burgemeester heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het SSC van de door de gemeenten opgedragen uitvoerende taken • de ondersteuning in brede zin op het terrein van de ICT • het creëren van de voorwaarden voor een efficiënte bedrijfsvoering • een efficiënte en klantgerichte dienstverlening
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • beheer en helpdeskfunctie • inkoop van middelen voor ICT • informatiebeveiliging • architectuur • ondersteuning van informatiemanagement; • ICT-projectmanagement • inkoop van ICT-opleidingen <p>De basistaken worden in jaarlijks door het dagelijks bestuur in een bij de begroting behorend jaarwerkplan nader uitgewerkt en vastgesteld.</p>
Zienswijze begroting 2019	Er is in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Missie: verzorgen ICT-netwerk van de deelnemende gemeenten. In 2019 staat in het teken van een digitale transformatie, de voorbereiding tot het ombouwen van de infrastructuur die in staat is applicaties die "in de cloud draaien" aan te bieden, de beveiliging van de systemen en het beheren van de privacy.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Opmeer en Medemblik
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 631.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 941.000
Vreemd vermogen 1-1 2017	Langlopende schulden € 4.304.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	Langlopende schulden € 3.059.000
Financieel resultaat boekjaar 2017	Voordelig resultaat van € 140.000
(Financiële) risico's voor gemeente	Gevolgen cyberaanvallen, incompliance door wijziging leveringsvoorwaarden, beëindiging/faillissement leveranciers, e.d. DeSom kan deze risico's bijna in zijn geheel opvangen.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.sscdesom.nl

Regionale bestuurlijke samenwerking	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	De leden van het college van burgemeester en wethouders zijn in uiteenlopende overleggen op diverse terreinen vertegenwoordigd
Doel openbaar belang	Verzorging van de bestuurlijke ondersteuningstaken die door de deelnemende gemeenten zijn teruggenomen van het voormalige Samenwerkingsorgaan West-Friesland (SOW)
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • periodiek bestuurlijk overleg op diverse werkterreinen in de vorm van organiseren, faciliteren en coördineren van portefeuillehoudersoverleg <p>De West-Friese gemeenten nemen deel aan deze regeling die bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instellen, in stand houden en ondersteunen Urgentie- en Klachtencommissie Huisvesting • regionale coördinatie jeugdbeleid • leerlingenadministratie leerlingenvervoer • werkzaamheden volwasseneneducatie • afwikkeling verplichtingen voormalig SOW
Zienswijze begroting 2019	Geen
Doelstelling 2019	Voortzetting in de doelstelling en van huidige opgedragen taken
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage in de kosten centrumgemeente
Overige deelnemers GR	West-Friese gemeenten
Eigen vermogen 1-1 2017	Niet van toepassing
Eigen vermogen 31-12 2017	Niet van toepassing
Vreemd vermogen 1-1 2017	Niet van toepassing
Vreemd vermogen 31-12 2017	Niet van toepassing
Financieel resultaat boekjaar 2017	Geen. Jaarlijks vindt er aan de deelnemers een afrekening plaats van de door de centrumgemeente gemaakte lasten en baten
(Financiële) risico's voor gemeente	Geen, behoudens de jaarlijkse bijdrage in de lasten
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	

Recreatieschap West-Friesland (RSW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Bovenkarspel
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur en het dagelijks bestuur
Doel openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • Het vaststellen en uitvoeren van het recreatieve beleid, met name het Landschapsplan West-Friesland en het Natuur- en Recreatieplan West-Friesland • Het beheren van de bestaande recreatieterreinen en voorzieningen
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Verdere uitvoering van het in 2016 vastgestelde Natuur- en Recreatieplan West-Friesland en het bijbehorende uitvoeringsprogramma
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Welzijn & Zorg
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer, Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 2.835.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 2.687.000 (incl. bestemmingsreserves en resultaat)
Vreemd vermogen 1-1 2017	€ 2.588.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	€ 1.687.000
Financieel resultaat boekjaar 2017	Voordelig resultaat van € 42.000
(Financiële) risico's voor gemeente	De risico's zijn door het RSW in beeld gebracht en variëren van de gevolgen arbeidsongeschiktheid van het personeel, de uittreding van de deelnemer(s) of het oplopen van imagoschade.
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://recreatieschapwestfriesland.nl

WerkSaam West-Friesland	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder en burgemeester hebben zitting in het bestuur. Wethouder eveneens in dagelijks bestuur.
Doel openbaar belang	Samenwerking op het gebied van uitvoering van de Participatiewet, verbeteren van dienstverlening aan werkgevers en werknemers.
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • zorg dragen voor het zo snel mogelijk aan werk helpen van werkzoekenden • het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten waaronder beleidsontwikkeling en -vaststelling • uitvoering van de volgende regelingen: <ul style="list-style-type: none"> -Wet werk en bijstand (WWB) -Wet sociale werkvoorziening (WSW) -Wet participatiebudget -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) -Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) -Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) -Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie) • het verrichten van bedrijfsvoeringstaken op het gebied van personeel, informatie, juridische zaken, organisatie, financiën, administratie, communicatie, huisvesting en ICT-dienstverlening
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is besloten een negatieve zienswijze af te geven. De GR is gevraagd inzicht te geven over de stijging van de apparaatskosten (hoger dan de indexering) en (de dekking van de) gemeentelijke bijdrage vanaf 2020
Doelstelling 2019	Zoveel mogelijk cliënten aan werk helpen, indien nodig aanbieden taaltrajecten, minder in- en meer uitstroom uitkeringsgerechtigden en het aanbieden van beschutte werkplekken
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Welzijn & Zorg
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten
Overige deelnemers GR	Drechterland, Enkhuzen, Hoorn, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 8.314.000
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 7.651.000
Vreemd vermogen 1-1 2017	Geen langlopende schulden
Vreemd vermogen 31-12 2017	Geen langlopende schulden
Financieel resultaat boekjaar 2017	Voordelig resultaat van € 34.000.
(Financiële) risico's voor gemeente	Opgenomen risico's zijn de voorfinanciering van de kosten., in de commerciële activiteiten (wegvallen (grote) klanten (geen gemeenten) of kosten bedrijfsvoering (afhankelijk van de in- en uitstroom). De risico's kan WerkSaam opvangen.

Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.werksaamwf.nl

Centraal afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het dagelijks- en algemeen bestuur
Doel openbaar belang	Het vaststellen en (doen) uitvoeren van beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen
Opgedragen taken	Het CAW beheert de voormalige stortplaats in Westwoud en oefent de rechten en plichten uit die aan het aandeelhouderschap van de HVC zijn verbonden
Zienswijze begroting 2019	Er is in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een positieve zienswijze afgegeven
Doelstelling 2019	Voortzetting van het bestaande beleid.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Wonen & Ondernemen
Financieel belang	Jaarlijkse provisie uitkering HVC
Overige deelnemers GR	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Medemblik, Opmeer, Stede Broec
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 885.352
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 849.467
Vreemd vermogen 1-1 2017	Geen, wel egalisatievoorziening € 1.030.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	Geen, wel egalisatievoorziening € 986.537
Financieel resultaat boekjaar 2017	negatief resultaat € 35.887
(Financiële) risico's voor gemeente	Voor de nazorg over de vuilstortplaats in Westwoud is een onderhouds- c.q. egalisatievoorziening opgebouwd. Het (kleine) risico is aanwezig dat deze voorziening onvoldoende middelen bevat.
Garantstelling	Voor leningen van de HVC: per 31-12-2017 een saldo van € 7.567.812.
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.caw.nl

Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN)	
Rechtsgrond	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Vestigingsplaats	Hoorn
Bestuurlijke relatie	Wethouder heeft zitting in het bestuur
Doel openbaar belang	Uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het taakveld milieu, gericht op: <ul style="list-style-type: none"> - verdere professionalisering - efficiency door bundeling uitvoeringstaken - kwaliteitsverbetering door bundeling kennis - vermindering kwetsbaarheid - gelijke behandeling - betere afstemming strafrecht en ketenpartners
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving
Zienswijze begroting 2019	In de raadsvergadering van 11 juni 2018 is een positieve zienswijze afgegeven.
Doelstelling 2019	Integraliteitskader van de Omgevingswet, verminderen of vermeerderen milieutaken naast de opgedragen basistaken, outputfinanciering versus lumpsumbijdragen
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Wonen & Ondernemen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage voor afname van diensten RUD
Overige deelnemers GR	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen, Texel, Provincie Noord-Holland
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 902.161
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 2.113.536 (incl. rekeningresultaat 2017)
Vreemd vermogen 1-1 2017	Langlopende schulden € 400.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	Langlopende schulden € 400.000
Financieel resultaat boekjaar 2017	€ 824.271 positief voor de milieutaken en € 490.093 voor de VTH-taken. Over de bestemming van het rekeningresultaat 2017 werd geen voorstel ontvangen. Daarom werd in de raadsvergadering van 11 juni 2018 een negatieve zienswijze afgegeven.
(Financiële) risico's voor gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Invoering omgevingswet • ongedekte lasten voormalige directeur • outputfinanciering • minder taken van deelnemers <p>De weerstandscapaciteit is voldoende om deze risico's te dekken.</p>
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.rudnhn.nl

Vennootschappen & coöperaties

NV Alliander	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Arnhem
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 125.049 aandelen
Doel openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • netwerkbedrijf energievoorziening • voorbereiding op de toekomst voor duurzame energie • hoogwaardige kennis van energienetwerken, -techniek en innovaties
Opgedragen taken	Alliander voert het netwerkbeheer uit in de energievoorziening. De aandelen moeten in handen blijven van de overheid en zijn dus niet verhandelbaar.
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing.
Doelstelling 2019	
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Uitkering dividend Alliander
Overige deelnemers GR	Niet van toepassing.
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 3.864 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 3.942 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2017	€ 1.482 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2017	€ 1.553 miljoen
Verwacht financieel resultaat	€ 203 miljoen
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen deze bedraagt € 45.378
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	https://2017.jaarverslag.alliander.com/verslagen/jaarverslag-2017

NV Bank Nederlandse Gemeenten	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Den Haag
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 29.016 aandelen
Doel openbaar belang	bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank wil kosten laag houden voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Opgedragen taken	optreden op de geld- en kapitaalmarkt als centrale inkooporganisatie voor overheden met een groter inkoopvolume hetgeen zich vertaalt in scherpere tarieven
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing.
Doelstelling 2019	
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Dienstverlening & Bestuur
Financieel belang	Jaarlijkse dividenduitkering
Overige deelnemers GR	Niet van toepassing.
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 4.486 miljoen
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 4.953 miljoen
Vreemd vermogen 1-1 2017	€ 149.483 miljoen
Vreemd vermogen 31-12 2017	€ 135.041 miljoen
Verwacht financieel resultaat	€ 393 miljoen
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van de aandelen, deze bedraagt € 70.287
Garantstelling	Niet van toepassing
Subsidierelatie	Niet van toepassing
Website	http://www.bng.nl

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	
Rechtsgrond	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Bestuurlijke relatie	Gemeente is aandeelhouder met 1 aandeel
Doel openbaar belang	publiek belang is de stimulering van de economische structuur en daarmee de werkgelegenheid in de regio Noord-Holland Noord
Opgedragen taken	<ul style="list-style-type: none"> • afstemmen en zonodig begeleiden van de ontwikkeling, uitgifte en/of herstructurering van bedrijventerreinen • behouden en stimuleren van de groei van het bestaande bedrijfsleven en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven • stimuleren van de ontwikkeling en innovatie bij bedrijven en samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en kennisinstututen • versterking van de economische structuur op het gebied van met name agribusiness, energie, marien/maritiem en offshore, health en vrije tijdseconomie
Zienswijze begroting 2019	Niet van toepassing.
Doelstelling 2019	Niet bekend.
Relatie met beleidsveld begroting	Programma Wonen & Ondernemen
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van aantal inwoners
Overige deelnemers GR	Niet van toepassing.
Eigen vermogen 1-1 2017	€ 889.619
Eigen vermogen 31-12 2017	€ 805.677
Vreemd vermogen 1-1 2017	€ 1.075.000
Vreemd vermogen 31-12 2017	€ 1.085.695
Verwacht financieel resultaat	Negatief resultaat € 83.942
(Financiële) risico's voor gemeente	Het risico is beperkt tot de nominale waarde van € 1 per aandeel. Bij faillissement is de gemeente ook haar jaarlijkse bijdrage kwijt.
Garantstelling	Niet van toepassing.
Subsidierelatie	Jaarlijks betaalt de gemeente een bijdrage
Website	http://www.nhn.nl

13 Financiering

13.1 Inleiding

Voor de uitvoering van onze ambities zijn financiële middelen nodig. Voor de uitvoering van de financieringsfunctie is het nodig dat er op het juiste moment beslissingen kunnen worden genomen op de geld- en de kapitaalmarkt. Daaraan stelt de wetgever strenge eisen.

Bepalingen omtrent financiering van gemeenten zijn opgenomen in:

- Gemeentewet
- Wet Financiering decentrale overheden (Wet FIDO)
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (UFDO)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO)
- Financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet)
- Treasurystatuut

13.2 Doelstelling

In de paragraaf 'Financiering' gaan we in op de financieringsportefeuille. Ook geven we inzicht in de wijze waarop de rente wordt verwerkt en toegerekend aan taakvelden, exploitatie en grondbedrijf. Bovendien lichten we de financieringsbehoefte van onze gemeente toe en geven inzicht in de ontwikkelingen die van belang zijn voor de treasury, het risicobeheer, de financieringspositie en de leningenportefeuille.

Onder treasury verstaan we het sturen op en beheersen van de financiële vermogenswaarden en geldstromen. En de hieraan verbonden risico's op een zodanige wijze sturen en beheersen, dat risico's en kosten worden geminimaliseerd.

In de paragraaf financiering worden de volgende onderdelen behandeld:

- Financiering
- Risicobeheer financieringsportefeuille
- Inzicht rentelasten
- Inzicht renteresultaat
- Renteberekening
- Wijze toerekening rente aan taakvelden
- Financieringsbehoefte

13.3 Financiering

Onder financiering verstaan we de activiteiten gericht op de beheersing van de liquiditeitspositie en het voorzien in de benodigde liquide middelen. De financiering met vreemd vermogen wordt zoveel mogelijk beperkt. Eerst spreken we de aanwezige liquide middelen aan met het oog op het renteresultaat.

Bij het aantrekken van leningen gelden o.a. de volgende uitgangspunten:

- aantrekken is uitsluitend gericht op de uitoefening van de publieke taak.
- externe financiering wordt zoveel mogelijk beperkt met het oog op een zo gunstig mogelijk renteresultaat.
- het aantrekken van onderhandse leningen is toegestaan.

Voorwaarde bij het aantrekken van onderhandse langlopende leningen is dat op grond van het treasurystatuut minimaal twee offertes moeten worden opgevraagd. In de praktijk wordt dit steeds moeilijker. Financiële instellingen willen alleen offertes uitbrengen, wanneer zij informatie ontvangen over de aanbiedingen van andere instellingen en geldmakelaars. Daarom is de gemeente steeds meer aangewezen op onze huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Bij de BNG verloopt de administratieve afhandeling soepeler (sneller) dan bij de reguliere geldmakelaars.

13.4 Risicobeheer financieringsportefeuille

Voor de huidige leningen zijn er voor dit jaar geen beleidsvoornemens. Eind 2016 is gekeken naar de leningportefeuille. Vanwege de lage rente was aanpassing van de rentepercentages aantrekkelijk. Dit was voor de lopende leningen niet mogelijk zonder het betalen van een boete gelijk aan de verschuldigde rente over de resterende looptijd van de leningen. Omdat dit geen financieel voordeel opleverde, is hier niet op ingegaan.

In 2019 is er alleen sprake van reguliere aflossing op de twee nog lopende geldleningen. Het saldo van de leningen neemt af van € 6,5 miljoen op 1 januari 2019 naar € 5,7 miljoen op 31 december 2019.

13.5 Inzicht rentelasten

In de 'Notitie rente 2017' geeft de Commissie BBV voorschriften hoe gemeenten met rente moeten omgaan. De belangrijkste voorschriften zijn:

- externe rentelasten en baten staan op het taakveld treasury
- geen rentevergoeding over het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves)
- de omslagrente is het totaal van de rentelasten gedeeld door de activa die integraal zijn gefinancierd, waarbij een afronding op 0,5% is toegestaan
- als de werkelijke rentelast afwijkt van de voor gecalculerde rente kan deze worden aangepast Wanneer de afwijking groter is dan 25% dan is aanpassing verplicht

De externe rentelast voor het jaar 2019 ramen we op € 94.134. Het gemiddelde rentepercentage over het onafgeloste deel van de langlopende geldleningen bedraagt 1,45%. De rentelasten worden verdeeld over de boekwaarde van de activa per 1 januari 2019 (renteomslag).

Het totaal van de toe te rekenen rente kan afwijken van de berekende rente op basis van de renteomslag. Hierdoor kan er een renteresultaat ontstaan op het taakveld treasury.

13.6 Inzicht renteresultaat

De externe rente wordt verdeeld over de activa. Het totaal van de toe te rekenen rente kan afwijken van de berekende rente op basis van de renteomslag. Hierdoor kan er een renteresultaat ontstaan op het taakveld treasury.

13.7 Renteberekening

Renteomslag

De renteomslag wordt berekend door de externe rente te delen door de boekwaarde op 1 januari van de vaste activa. De omslagrente wordt op consistente en eenduidige wijze toegerekend aan de individuele activa.

Rente bouwgrond

De wijze van de berekening van de rente over de BIE (bouwgronden in exploitatie) is voorgeschreven in de notitie 'Grondbeleid 2016' van de Commissie BBV en wordt berekend door het totaal van de externe rentelasten af te zetten tegen het saldo van de externe financiering. De uitkomst wordt vermenigvuldigd met de factor 'totaal vreemd vermogen/totaal vermogen' uit de geprognosticeerde balans per 1 januari 2019. Deze wijze van berekening is afgeleid en toegestaan voor de bepaling van de winst in de BIE en de af te dragen vennootschapsbelasting.

13.8 Wijze toerekening rente aan taakvelden

Onderstaand staat het overzicht van de wijze waarop de rente wordt toegerekend naar de taakvelden. Deze wijze is als volgt:

externe rentelasten	€ 94.134
externe rentebaten	€ -
saldo rentelasten	<u>€ 94.134</u>
doorrekening aan BIE	€ -6.499
doorrekening projectfinanciering	€ -
aan taakvelden (activa) toe te rekenen	<u>€ 100.633</u>
	€ 94.134
rente over eigen vermogen	€ -
rente over voorzieningen	€ -
totaal toe te rekenen rente	<u>€ 94.134</u>
aan taakvelden toegerekende rente	<u>€ 94.134</u>
renteresultaat	<u>€ -</u>

Het totaal van de externe rentelasten wordt verdeeld over de activa. Die bestaat uit de boekwaarden van de bouwgrondexploitaties, investeringen met een vaste financiering (projectfinanciering) en de investeringen die niet aan een externe financiering zijn gekoppeld. Er is dan sprake van totaalfinanciering. Hierbij kan niet worden aangegeven welke lopende geldstromen specifiek aan een investering zijn gekoppeld.

Omdat de totale boekwaarden van de bouwgronden in exploitatie (BIE) negatief zijn, verhoogt dit de verdeling over de overige activa die uit de totaalfinanciering zijn betaald.

13.9 Financieringsbehoefte

Het is de verwachting dat er een langlopende geldlening opgenomen moet worden. De komende jaren staan diverse omvangrijke investeringen op het programma, zoals:

- de onderwijshuisvesting in de kern Avenhorn/ De Goorn
- aankoop van nieuwe woningen voor het woningbedrijf
- investeringen in de nieuwe grondexploitaties

Op grond van de huidige inschattingen is financiering met kort geld geen optie. De maximale kasgeldlimiet overschrijden we naar verwachting gedurende meer dan drie kwartalen, waardoor consolidatie door een langlopende geldlening verplicht is. De rente komt ten laste van de budgettaire ruimte in de begroting en in het meerjarenperspectief. Er is nog geen rekening gehouden met deze rente.

Wanneer dit geëffectueerd wordt is uiteraard afhankelijk van de tijd waarin de investeringen worden gerealiseerd en de betalingen plaats zullen vinden. Er is dus grote onzekerheid in de tijd waarin dit eventueel kan en zal plaatsvinden. Vandaar dat de financiële gevolgen nog niet in de begroting van 2019 en volgende jaren zijn opgenomen. Wanneer de lening moet worden afgesloten en dit leidt tot rentelasten in de begroting, moet deze worden gewijzigd via een begrotingswijziging.

14 Bedrijfsvoering

14.1 Wat willen we bereiken?

Formatieontwikkeling

Vanwege een toename van taken is formatie-uitbreiding noodzakelijk binnen Wonen & Ondernemen. De formatie zal ingezet worden binnen de beleidsvelden Duurzaamheid, Wonen, Economie en Recreatie. Door deze uitbreiding kunnen wij de continuïteit en de kwaliteit van onze dienstverlening blijven garanderen. En zijn wij in staat om invulling te geven aan de gestelde ambities.

Ook binnen de afdeling Welzijn & Zorg is uitbreiding nodig. Door de explosieve groei van het aantal aanvragen en het 'in huis halen' van taken die we voorheen via een inkoop- of subsidierelaties organiseerden, is voor de teammanager van het zorgteam ondersteuning gewenst.

Informatiemanagement, informatiebeveiliging en gegevensbeheer hebben in belangrijke mate onze aandacht. Om de toegenomen taken binnen dit vakgebied op een kwalitatief goede wijze uit te voeren en ook op dit gebied in control te kunnen blijven, zal geïnvesteerd moeten worden in gespecialiseerde medewerkers.

Flexibele schil

In de periode 2018-2022 zullen twaalf ervaren medewerkers onze organisatie verlaten vanwege pensionering. Door de krapte op de arbeidsmarkt en de specialistische kennis die nodig is binnen onze organisatie om de werkzaamheden naar behoren uit te kunnen voeren, zijn wij genooddaakt om te investeren in het overdragen van kennis en het opleiden van nieuwe medewerkers.

14.2 Informatievoorziening

Het maatschappelijk effect

Door onze informatiehuishouding op kwalitatief hoog niveau te organiseren, beschikken we over juiste, actuele en betrouwbare gegevens. Met die gegevens kunnen wij onze inwoners en ondernemers beter en makkelijker van dienst zijn.

Doelstellingen

De informatiehuishouding dient op orde te zijn om de dienstverlening en bedrijfsvoering optimaal te kunnen faciliteren. We zetten dan ook in op:

- Uitbreiding van onze klantgerichte digitale dienstverlening, met aandacht voor die mensen die (nog) minder digivaardig zijn.
- Onze basisgegevens zijn op orde en we voldoen aantoonbaar aan de eisen voor informatieveiligheid.
- de ICT-infrastructuur is stabiel, modern en 24/7 beschikbaar.

Wat gaan we doen?

Om de doelstellingen te kunnen behalen:

- werken we samen met SSC DeSom aan de modernisering van onze ict.
- werken we, in Westfries verband, het programma Harmonisatie Westfries Informatielandschap, verder uit.
- leggen we verantwoording af over onze informatieveiligheid met de eenduidige normatiek single information audit (ENSIA).

15 Grondbeleid

15.1 Visie grondbeleid

In het programma Wonen & Ondernemen is aangegeven dat gemeente Koggenland wil voorzien in de huisvesting van de eigen woningbehoefte. Maar ook wil voorzien in ruimte voor bedrijvigheid, recreatie en toerisme, zoals vastgelegd in de gemeentelijke Structuurvisie.

Via het gemeentelijk grondbeleid initieert en faciliteert gemeente Koggenland ruimtelijke ontwikkelingen om zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende aanbod (woningen, bedrijfsruimte, voorzieningen) te realiseren.

15.2 Wijze waarop gemeente het grondbeleid uitvoert

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Bij de BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente. De raad heeft een exploitatiebegroting vastgesteld. Voor de kostentoekening aan de BIE moet worden aangesloten bij de kostensoortenlijst van de Wro en Bro (wet en besluit ruimtelijke ordening). Dit betekent een limitering van de toegestane kosten. Verder is er een beperking aan de toerekening van de rente. Deze bestaat uit het gewogen gemiddelde percentage van de externe rentelasten en baten (omslagpercentage) tegen de verhouding vreemd vermogen/ totaal vermogen. Voor de fiscale winstbepaling dient een nacalculatie plaats te vinden.

In het verleden heeft de gemeente een vrij actief grondbeleid gevoerd. Dit houdt in dat de gemeente grond koopt, het bouw- en woonrijp maakt en verkoopt. Deze actieve benadering resulteert in de nog lopende (zie tabel) en in voorbereiding zijnde gemeentelijke grondexploitaties (Tuindersweijde in Obdam).

Op dit moment hanteert de gemeente geen actieve grondaankoopstrategie. Wel kan het zijn dat grond, al in eigendom van de gemeente, vrijkomt voor ontwikkeling. Of dat grondaankoop plaatsvindt als de markt een gewenste ontwikkeling niet kan of wil oppakken.

Het BBV (besluit Begroting en Verantwoording) verplicht de gemeente jaarlijks de lopende BIE's te actualiseren en deze actualisatie door de raad te laten vaststellen. In de jaarrekening was deze actualisatie opgenomen.

15.3 Prognose resultaten grondexploitaties

Actuele prognose te verwachten resultaten grondexploitatie

Bouwgrond exploitatie	Stand exploitatie 31-12-2017	Verwachte kosten / opbrengsten	Verwacht resultaat	V/N
Lijsbeth Tijs	€ 1.439.497	€ 1.380.727	€ 2.820.224	V
Hofland II	€ 1.114.169	€ 1.520.335	€ 2.634.504	V
Langereis Ursem	€ -321.399	€ 107.648	€ -213.751	N
Buitenplaats*	€ -1.579.567	€ 3.109.357	€ 1.529.790	V
	€ 652.700	€ 6.118.067	€ 6.770.767	V

* betreft het gemeentelijke deel

De geraamde resultaten zijn berekend op basis van prijspeil 1-1-2018. De afsluiting van de grondexploitaties zijn als volgt gepland:

Lijsbeth Tijs:	in 2022
Hofland II:	in 2021
Langereis Ursem:	in 2019
Buitenplaats:	in 2024

In plan Hofland II is het geraamde resultaat lager geworden door de te verwachten bouw van huurwoningen op grond die oorspronkelijk voor bedrijfsdoeleinden was bedoeld. Huurwoningen genereren een lagere grondopbrengst en hogere kosten door uitbreiding van het openbare gebied.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf geen grond in eigendom heeft en dus zelf geen grondexploitaties voert maar dit overlaat aan private ontwikkelaars. De gemeente faciliteert de ontwikkeling. De kosten welke worden gemaakt ten behoeve van de ontwikkeling verhaalt de gemeente op betrokkene.

Het verhaal van de kosten is wettelijk verplicht. Partijen sluiten hiervoor bij voorkeur een – vrijwillige - anterieure overeenkomst waarin onder andere het kostenverhaal wordt vastgelegd. Wordt vooraf geen overeenstemming bereikt? Dan zal de gemeente een exploitatieplan moeten vaststellen om de kosten te kunnen verhalen.

In de gemeente loopt momenteel het project Polderweijde en is de ontwikkeling van woningen in Spierdijk in voorbereiding. Daarnaast zijn er vaak (kleinschalige) bouwplannen van derden waarin de gemeente faciliterend optreedt.

Overige gronden

Naast de in exploitatie genomen gronden, heeft de gemeente gronden in eigendom die (nog) niet voor exploitatie in aanmerking komen, de zogeheten NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden). Deze gronden mogen niet onder de grondexploitatie worden opgenomen. Deze moeten worden opgenomen van de materiële vaste activa tegen de verkrijgingsprijs.

Er geldt een overgangstermijn tot 31 december 2019. Op basis daarvan kunnen we van de gronden voor de ontwikkeling van Tuindersweijde de huidige boekwaarde aanhouden.

15.4 Onderbouwing van de geraamde winstnemingen

Tussentijdse winstnemingen worden zoveel mogelijk vermeden. Pas bij het afsluiten van een exploitatie wordt het resultaat bestemd in de jaarrekening van de gemeente. Wordt er toch een beroep gedaan op een tussentijds winst uitname dan houden we stellig rekening met de daarbij behorende beginselen van voorzichtigheid en zorgvuldigheid: realisatie van winst wordt uitgesteld totdat er voldoende zekerheid bestaat. Is deze zekerheid aanwezig, dan kan op grond van het realisatiebeginsel tussentijdse winst worden uitgenomen.

In 2019 wordt de tweede fase van Buitenplaats De Burgh afgesloten. In overeenstemming met de samenwerkingsovereenkomst, zal dan een deel van de gemaakte winst worden verdeeld over de beide partijen. Naar verwachting zal fase 2 kostenneutraal zijn. We hanteren hier het voorzichtigheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

15.5 Reserve en risico's grondzaken

De (geraamde) grondprijs is voor 2018 niet verhoogd. Vanwege de huidige positieve ontwikkeling op de huizenmarkt, wordt hierdoor het risico voor het verwachte exploitatieresultaat lager. Op het moment van verkoop, wordt de werkelijke marktwaarde van de grond bepaald. Door het aantrekken van de huizenmarkt kan dit hoger uitpakken.

De reserve grondbedrijf is voldoende om (onvoorziene) negatieve resultaten op te kunnen vangen.

De grootste risico's bij planontwikkeling liggen veelal in de voorbereiding (vertraging in de planvorming, planologische procedures), het bouwrijp maken (bodemgesteldheid, materiaalkosten), planwijziging (minder uitgeefbare grond) en vertraging in de verkoopfase (renterisico).

Van de vier gemeentelijke grondexploitaties verkeren er twee (locatie Langereis en Buitenplaats) in de fase waarin eventuele vertraging in de verkoop tot hogere rentelasten leidt. Nu de huizenmarkt aantrekt en de rente laag is, is dit risico beperkt te noemen.

16 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

16.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit geeft aan of een gemeente in staat is om de gevolgen van de financiële risico's op te vangen, zonder dat plannen of de uitvoering daarvan in gevaar komen. De weerstandscapaciteit bestaat uit bedragen die de gemeente beschikbaar heeft, om onverwachte kosten te kunnen betalen.

Het *beschikbare* weerstandsvermogen zijn de beschikbare bedragen om onverwachte financiële risico's op te vangen, deze zijn:

	Begroting 2019	
<i>Structurele bedragen:</i>		
Onvoorziene uitgaven	€	-
Budgettaire ruimte	€	101.340
Ruimte belastingcapaciteit OZB	€	681.503
	€	<u>782.843</u>
<i>Incidentele bedragen:</i>		
Algemene reserves	€	<u>28.659.879 *</u>
Totaal weerstandscapaciteit	€	29.442.722

*Incl. reserve sociaal domein

Alle financiële risico's die de gemeente loopt worden van te voren ingeschat, de tien risico's met de grootste impact worden aangegeven onder het kopje "Top 10 risico's".

Het totale bedrag van de financiële risico's is de *benodigde* weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven met een ratio. Deze wordt berekend door de het bedrag van de totale ingeschatte risico's te delen door de beschikbare bedragen. De ratio geeft aan hoeveel keer de risico's kunnen worden opgevangen.

16.2 Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's

Er bestaat een relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor een gemeente geen maatregelen heeft getroffen. Deze risico's kunnen wel invloed hebben op de financiële positie van een gemeente wanneer een risico zich voordoet. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd, het vermogen om risico's op te vangen. Er zijn verschillende risico's:

- financiële risico's
- politieke/imago risico's
- juridische risico's
- imago risico's
- veiligheid risico's

Voor de begroting 2019 wordt met name gekeken naar de financiële risico's. Het streven is om de ratio weerstandscapaciteit in de categorie A te houden. Periodiek worden de risico's geïnventariseerd.

16.3 Top 10 risico's

Hieronder hebben we de eerste 10 risico's uitgewerkt.

Open einde regeling Wmo en Jeugdzorg

De uitgaven voor jeugdzorg en Wmo in 2019 zijn gebaseerd op de uitgaven die we hebben gedaan in 2017. Het risico bestaat dat er meer wordt uitgegeven, aangezien dit open einde regelingen zijn. De levering van zorg staat hierbij voorop.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Er is sprake van een open eind regeling, waardoor het mogelijk is dat de budgetten ontoereikend zullen zijn. De gemeente kan echter geen cliëntenstop afkondigen.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 500.000	50%	€ 250.000

BUIG, WSW en re- integratie

Budget Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) en het budget voor re-integratie en WSW vanuit de integratie sociaal domein.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Als er door de inwoners een groter beroep op de inkomensvoorzieningen wordt gedaan, kan het budget niet toereikend zijn. WerkSaam West-Friesland voert deze regeling namens de gemeente uit. Als zij extra kosten maken, rekenen zij dit per gemeente af.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 300.000	75%	€ 225.000

(Grote) zorgaanbieders die omvallen

De mogelijkheid bestaat dat er een gecontracteerde zorgaanbieder failliet kan gaan.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Als er een gecontracteerde aanbieder failliet gaat, zou dit kunnen betekenen dat zorg niet meer verleend kan worden. We moeten dan op zoek naar andere aanbieders die deze zorg kunnen leveren.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 1.000.000	20%	€ 200.000

Invoering van de omgevingswet

Invoering van de Omgevingswet brengt (veel) onzekerheden met zich mee aangaande de implementatie hiervan. Dit kan leiden tot aanvullende investeringen om de kosten te dekken.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Het vast te stellen krediet blijkt onvoldoende, er is aanvullend krediet nodig. Beheersmaatregel: Implementatie wordt jaarlijks gemonitord. Indien de verwachting is dat een aanvulling nodig zal zijn, wordt de raad hierover worden geïnformeerd en of wordt er een aanvraag voor aanvullend krediet gedaan.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 250.000	50%	€ 125.000

Renterisico en financieringsbehoefte

De afgelopen jaren is de rente op de geld- en kapitaalmarkt historisch laag. Verwacht wordt dat door de aantrekkende economie de rente stijgt.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Een grotere stijging van het rentepercentage heeft tot gevolg dat we meer rente moeten betalen dan begroot. Dit kan gevolgen hebben voor de financiële ruimte in de begroting.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 120.000	50%	€ 60.000

Gemeentefondsuitkering

De koppeling van de uitkering uit het Gemeentefonds is niet meer gebaseerd op de netto gecorrigeerde rijksuitgaven, maar over de gehele rijksbegroting. Mede door de plannen van het kabinet Rutte III en de doorrekening daarvan neemt de algemene uitkering fors toe. Echter, een

lagere stijging van de loon- en prijscompensatie en de wijziging in de realisatie kan (grote) gevolgen hebben voor de uitkering.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Voor 2019 zijn de gevolgen nog beperkt. Wel kan de (sterk) fluctuerende uitkering uit het Gemeentefonds financiële gevolgen hebben voor het meerjaren perspectief, mede gelet op de gevolgen van de uitvoering van en de bijdrage in het IBP (Inter bestuurlijk programma).

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 100.000	50%	€ 50.000

Contractmanagement

Inzicht in de voorwaarden en de looptijd van contracten is noodzakelijk.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Ontbreekt het inzicht, dan kan de gemeente geconfronteerd worden met de financiële tegenvallers en aansprakelijkheid stellingen. De contracten moeten centraal in een contractbeheersysteem worden opgeslagen.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 50.000	50%	€ 25.000

Invoering VPB

Invoering Vpb brengt extra administratieve lasten met zich mee.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Als het Woningbedrijf toch door de ondernemerspoort van de VPB moet gaan, zullen de administratieve lasten en fiscale ondersteuning van invloed zijn op de exploitatie (aanschaf software, mogelijk taxatie woningen en aanpassing administratie).

Beheersmaatregelen: Financiële gevolgen dienen te worden opgevangen binnen de exploitatie dan wel bedrijfsreserve Woningbedrijf.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 100.000	25%	€ 25.000

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden

In de begroting van de GGD is als risico opgenomen: de realisatie van de in de begroting 2019 opgenomen taakstelling, de bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis en de aanbesteding van het GGD dossier. Daarnaast zijn er twee reserves met een negatief saldo.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

De GGD is gevraagd voor 1 september 2018 een concreet plan te overleggen voor de verbetering van de financiële positie. Als de GGD niet zelfstandig tot een verbetering komt van de financiële positie van veilig thuis, dan heeft dit gevolgen voor de bijdrage die wij betalen aan de GGD.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 25.000	90%	€ 22.500

ICT ontwikkelingen Sociaal domein

Landelijke ICT eisen voor het sociaal domein zijn nog niet bekend en kunnen invloed hebben op de facturenstroom. Webbased applicaties in plaats van berichtenverkeer zou kunnen zorgen voor extra lasten. In het Informatieplan 2019 plan wordt hier al deels rekening mee gehouden.

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Extra lasten naar aanleiding van nieuw aan te schaffen applicaties en inrichting.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 60.000	25%	€ 15.000

Totaal

Mogelijke gevolgen/beheerstaken

Het totaal van de top tien financiële risico's worden opgevangen met het weerstandsvermogen.

Financieel risico	Kans in %	Risico in euro's
€ 2.505.000		€ 997.500

16.4 Berekening weerstandsvermogen

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€29.442.722}{€ 997.500} = 29,5$$

Tabel ratio weerstandsvermogen		
waarderingscijfer	ratio	betekenis
A	> 2,0	uitstekend
B	1,4 - 2,0	ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	voldoende
D	0,8 - 1,0	matig
E	0,6 - 0,8	onvoldoende
F	< 0,6	ruim onvoldoende

Het beschikbare weerstandsvermogen in 2019 is uitstekend om het bedrag van de risico's op te vangen.

Er is voldoende beschikbare capaciteit om de financiële risico's af te dekken, als deze risico's zich zouden voor doen.

16.5 Financiële kengetallen

De gemeente is volgens de BBV regelgeving verplicht vijf financiële kengetallen in de begroting en de rekening op te nemen. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente. Deze kengetallen zijn vooral voor de gemeenteraad bedoeld. Het gaat om de volgende kengetallen uitgedrukt in percentages:

Kengetal	laagste risico	gemiddeld risico	hoog risico
netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
solvabiliteitsratio	>50%	20% - 50%	< 20%
grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Netto schuldquote

Geeft het percentage aan in hoeverre Koggenland in staat is de schuldenlast te financieren met de reguliere exploitatie inkomsten (vóór verwerking reserves).

De gemeente heeft een lage schuld ten opzichte van de eigen middelen, in 2021 stijgt dit percentage door de bouw van de school Avenhorn/De Goorn. De verwachting is dat de schuld zal stijgen door het aantrekken van een geldlening. Doorlening aan derden, komt niet voor in gemeente Koggenland. Hoe lager dit percentage hoe beter.

Solvabiliteit

Geeft de verhouding van eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen.

De gemeente heeft ruim voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen en valt de het binnen de laagste risico's. Naar verwachting wordt dit in 2021 een gemiddeld risico, omdat het eigen vermogen af neemt en de schulden toenemen door de bouw van een nieuwe school in Avenhorn/De Goorn. Hoe hoger dit percentage hoe beter.

Grondexploitatie

Geeft de verhouding aan tussen de inbreng van de grondwaarde en de totale baten van de grondexploitaties.

De gemeente heeft relatief weinig grond en daardoor loopt zij minder risico. De verwachte opbrengsten zullen de komende jaren stijgen, omdat de vraag naar grond voor woningbouw weer aantrekt. Het risico neemt de komende jaren daardoor af naar het laagste risico.

Hoe lager dit percentage hoe beter.

Structurele exploitatieruimte

Geeft de verhouding tussen de structurele baten en de structurele lasten.

De gemeente loopt risico om de structurele baten met de structurele lasten te dekken. De structurele lasten zijn hoger dan de structurele baten. Verwacht wordt dat dit risico af neemt voor de komende jaren.

Hoe hoger dit percentage hoe beter.

Belastingcapaciteit

Geeft een verhouding aan van de gemiddelde woonlasten van Koggenland ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De woonlasten bestaan uit heffing van de onroerende zaakbelasting eigenaren woningen, de riool- en afvalstoffenheffing. De gemeente heft belastingen, de bedragen voor de gemeente Koggenland zitten onder het landelijke gemiddelde. Door stijging van de afvalstoffenbelasting (én daardoor afvalstoffenheffing) is het percentage iets gestegen ten opzichte van 2018. Hoe lager dit percentage hoe beter.

<i>Kengetal</i>	<i>Rek</i> 2016	<i>Rek</i> 2017	<i>Begr</i> 2018	<i>Begr</i> 2019	<i>Begr</i> 2020	<i>Begr</i> 2021	<i>Begr</i> 2022	risico Koggenland
netto schuldquote	7,6%	7,6%	3,6%	5,6%	0,6%	21,2%	16,1%	laagste risico
solvabiliteitsratio	58,3%	61,0%	60,3%	61,6%	63,7%	46,7%	48,7%	laagste risico
grondexploitatie	22,1%	23,5%	22,1%	17,1%	17,1%	17,1%	17,1%	laagste risico
exploitatie ruimte	-0,2%	0,2%	-1,2%	-1,1%	0,6%	2,0%	2,8%	hoog risico
belastingcapaciteit	98,7%	95,7%	91,4%	95,9%	96,1%	96,5%	97,0%	gemiddeld risico

16.6 Relatie kengetallen en financiële positie

De kengetallen drukken de financiële positie uit in percentages over de afgelopen drie jaar en de komende vier jaar. Uit de kengetallen kan worden opgemaakt, dat de financiële positie van de gemeente goed te noemen is.

Het effect van de bouw van een school in Avenhorn/De Goorn in 2021 is duidelijk zichtbaar in de percentages van de solvabiliteit en de netto schuldquote. Het eigen vermogen neemt af en de schulden nemen toe. Hierdoor neemt de solvabiliteit af en de netto schuldquote neemt toe. Het kengetal voor de grondexploitaties wordt beter de komende jaren, doordat er iets hogere opbrengsten van gronden worden verwacht. Het percentage van de structurele exploitatie ruimte valt voor 2019 onder een hoog risico, dit zal naar verwachting afnemen naar een lager risico de komende jaren door de sterke stijging van de uitkering uit het Gemeentefonds. Het percentage van de belastingcapaciteit blijft een gemiddeld niveau de komende jaren.

17 Fiscale Paragraaf

17.1 Inleiding

Deze paragraaf is niet verplicht. Aanleiding voor het opnemen van deze paragraaf is dat gemeenten steeds meer met fiscale regelgeving te maken krijgen. Zoals sinds 1 januari 2003 het BTW-compensatiefonds (BCF), sinds 1 januari 2015 is de werkkostenregeling verplicht en sinds 1 januari 2016 de Wet modernisering vennootschapsbelasting (VPB) overheidsondernemingen. Op grond van deze wet moeten gemeenten vanaf 2016 voor de ondernemingsactiviteiten aangifte vennootschapsbelasting doen. In deze paragraaf wordt de VPB toegelicht.

17.2 Vennootschapsbelasting

Door de invoering van de Wet modernisering vennootschapsbelasting zijn gemeenten belastingplichtig geworden voor alle economische activiteiten. In 2016 is de eerste inventarisatie gemaakt van de economische activiteiten, wat de basis vormt voor de aangifte VPB. Het SVLO (Samenwerking Vennootschapsbelasting Lokale Overheden) heeft allerlei notities en handreikingen gemaakt om het VPB proces voor gemeenten te begeleiden.

De eerste aangifte voor het jaar 2016 is samen met een regionale projectgroep en een fiscaal adviseur voorbereid. De aangifte heeft betrekking op de economische activiteiten van de Algemene Dienst, het Grondbedrijf en het Woningbedrijf. Voor het Woningbedrijf is het nog onzeker of we VPB plichtig zijn, we gaan zelf uit van normaal vermogensbeheer. Als het Woningbedrijf wordt gezien als normaal vermogensbeheer zijn we voor dit onderdeel namelijk niet VPB plichtig. Gelet op het specialistische karakter van dit onderwerp is hierin gezamenlijk opgetrokken met de nog vier andere Woningbedrijven die Nederland telt en fiscaal ondersteund door een adviseur gespecialiseerd in Woningcorporaties.

Algemene Dienst

De algemene dienst heeft allerlei economische activiteiten, maar deze worden voor de VPB aangifte op nihil geschat. Deze economische activiteiten moeten ieder jaar worden doorgenomen en getoetst of deze in de VPB aangifte moeten worden meegenomen.

Het Grondbedrijf

Het grondbedrijf heeft in 2016 vier lopende grondexploitaties. Per 1-1-2016 moet er een fiscale beginbalans worden opgesteld voor het eerste jaar van de aangifte. Probleem is hierbij dat de eerdere genomen ontwikkelkosten en verliezen, leiden tot extra winst en VBP-afdracht in de toekomst bij uitgifte van de gronden. Met de belastingdienst en de regio is afgesproken het SVLO rekenmodel aan te houden als uitgangspunt voor het jaar 2016 en verder voor alle grondexploitaties. Alle uitgangspunten voor de aangifte zijn afgestemd met de regionale projectgroep. Voor Koggenland komt dit op een VPB bedrag van € 21.753 in 2016.

Het Gemeentelijk Woningbedrijf

De vijf overgebleven Gemeentelijk Woningbedrijven opteren voor "normaal vermogensbeheer". Medio 2018 is nog geen duidelijkheid vanuit het Ministerie van Financiën of het Woningbedrijf VPB plichtig is. Om een rente risico van 8% te voorkomen is wel aangifte gedaan en de voorlopige aanslag is betaald. Met ondersteuning van een fiscaal adviseur is een fiscale balans opgesteld voor de aangifte over het jaar 2016. Dit komt voor het Gemeentelijk Woningbedrijf Koggenland op een bedrag van € 568.193.

Proces VPB gemeente

Fiscaal jaar 2016

Een aangifte dient voor 1 mei in het volgende jaar te worden gedaan. Ieder jaar moeten *alle* economische activiteiten van de gemeente worden doorgenomen en getoetst aan de criteria is er sprake van:

- Duurzame organisatie van arbeid en kapitaal
- Deelname aan economisch verkeer
- Winst beoogd of structurele overschotten
- Bescheiden bestaan

Vervolgens moeten alle uitgangspunten worden vastgelegd in een VPB dossier.

Er is eerst extra uitstel aangevraagd tot 1 juli 2018, vervolgens is er alvast een voorlopige aangifte Woningbedrijf en Grondbedrijf gedaan van € 592.445 om belastingrente van 8% te voorkomen. De

definitieve aangifte 2016 is berekend op een bedrag van € 589.946, dit is voor het grootste deel voor het gemeentelijk Woningbedrijf. Omdat er medio 2018 nog geen uitspraak is gedaan over de gemeentelijke Woningbedrijven, wordt er een -door fiscaal adviseur opgestelde- begeleidende brief met uitgangspunten bij de aangifte meegestuurd. Zodra de definitieve aanslag binnen is, wordt door de fiscaal adviseur bezwaar gemaakt tegen de aangifte Gemeentelijk Woningbedrijf, omdat we uitgaan van normaal vermogensbeheer.

Fiscaal jaar 2017

De voorlopige aanslag van € 590.798 is binnengekomen op basis van de gegevens van 2016. Deze is betaald. Er is uitstel voor de aangifte aangevraagd tot 1 november 2018. De economische activiteiten van het jaar 2017, worden doorgenomen en getoetst aan de criteria en vastgelegd in een VPB dossier.

Fiscaal jaar 2018

Er is een voorlopige aanslag binnengekomen van € 580.918 op basis van de gegevens van 2016. Ool deze is betaald. Alle economische activiteiten moeten worden doorgenomen en getoetst en er moet een dossier worden aangelegd. Er moet definitieve aangifte worden gedaan voor 1 juni 2019.

Fiscaal jaar 2019

De voorlopige aanslag 2019 zal op basis van de definitieve aanslag 2016 worden berekend. Omdat er nog geen duidelijkheid is over het Gemeentelijk Woningbedrijf, moet er rekening worden gehouden met een bedrag van ca. € 588.000.

Voor de betaalde VPB 2016-2019 blijft het voorlopig nog onzeker of we die terug gaan ontvangen van de Belastingdienst. Tot we uitsluitel hebben over de belastingplicht, wordt een voorziening getroffen ten laste van de algemene reserve van het Woningbedrijf.

De vennootschapsbelasting wordt berekend over de fiscale winst. Deze is hoger dan de bedrijfseconomische winst als gevolg van het feit dat bepaalde bedrijfseconomische kosten niet mogen worden meegenomen in de winst en verliesberekening. Voorbeeld hiervan is de post afschrijvingen ad afgerond € 1 miljoen. Omdat de boekwaarde van de woningen lager is dan de economische waarde mag hier niet meer fiscaal op worden afgeschreven.

18 Financiële overzichten

18.1 Vrije dekkingsmiddelen

Cijfers x€ 1.000									
Taakveld	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022			
Treasury	€ 106	€ 113	€ 138	€ 138	€ 138	€ 138	€		138
OZB woningen	€ 2.045	€ 1.833	€ 1.910	€ 1.935	€ 1.935	€ 1.935	€		1.959
OZB niet-woningen	€ 613	€ 771	€ 736	€ 745	€ 745	€ 745	€		755
Belastingen overig	€ 30	€ 30	€ 30	€ 30	€ 30	€ 30	€		30
Algemene uitkering incl. Sociaal	€ 23.319	€ 25.170	€ 25.965	€ 26.433	€ 26.756	€ 26.997	€		26.997
Overige baten en lasten	€ -	€ 20	€ -	€ 45	€ 45	€ 45	€		45
Totaal	€ 26.112	€ 27.936	€ 28.779	€ 29.326	€ 29.648	€ 29.923			

18.2 Baten en lasten cf BBV

cijfers x € 1.000				
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	V/N
Programma Dienstverlening & Bestuur (*)	€ 9.889	€ 12.683	€ 2.794	N
Programma Welzijn & Zorg	€ 3.555	€ 17.952	€ 14.396	N
Programma Wonen & Ondernemen	€ 8.515	€ 16.569	€ 8.055	N
Algemene dekkingsmiddelen	€ 28.778		€ 28.778	V
Overhead	€ 1.672	€ 7.482	€ 5.810	N
Heffing VPB			€ -	
Bedrag onvoorzien	€ -	€ -	€ -	
saldo van baten en lasten	€ 52.409	€ 54.686	€ 2.276	N
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:				
Programma Dienstverlening & Bestuur	€ 935	€ -	€ 935	V
Programma Welzijn & Zorg	€ 1.341	€ 651	€ 690	V
Programma Wonen & Ondernemen	€ 1.296	€ 542	€ 754	V
resultaat	€ 55.981	€ 55.879	€ 101	V

(*) is saldo excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing VPB en onvoorzien.

18.3 Taakvelden begroting 2019

Programma Dienstverlening & Bestuur					
Nummer	Omschrijving	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022
0-1	Bestuur	1.315	1.249	1.249	1.249
0-10	Mutaties reserves	V 2.393	V 245	V 12.933	124
0-2	Burgerzaken	309	247	247	247
0-4	Overhead	5.760	5.693	5.568	5.563
0-5	Treasury	V 204	V 200	V 195	V 195
0-61	OZB woningen	V 2.344	V 2.373	V 2.402	V 2.402
0-62	OZB niet-woningen	V 368	V 373	V 378	V 378
0-64	Belastingen overig	72	72	72	72
0-7	Alg.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	V 26.417	V 26.901	V 27.218	V 27.459
0-8	Overige baten en lasten	V 1.352	V 1.428	V 1.465	V 1.465
1-1	Crisisbeheersing en brandweer	1.472	1.472	1.472	1.472
1-2	Openbare orde en veiligheid	410	400	396	396
Programma Welzijn & Zorg					
Nummer	Omschrijving	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022
4-1	Openbaar basisonderwijs	7	7	7	7
4-2	Onderwijshuisvesting	863	828	13.785	665
4-3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.140	1.147	1.147	1.147
5-1	Sportbeleid en activering	79	76	76	76
5-2	Sportaccommodaties	642	535	495	495
5-3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	122	122	122	122
5-4	Musea	20	20	20	20
5-6	Media	375	375	380	380
5-7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.816	1.743	1.715	1.734
6-1	Samenkracht en burgerparticipatie	791	783	781	781
6-2	Wijkteams	1.440	1.440	1.440	1.440
6-3	Inkomensregelingen	1.329	1.329	1.308	1.308
6-4	Begeleide participatie	3.203	3.074	3.102	3.102
6-5	Arbeidsparticipatie	23	23	23	23
6-6	Maatwerkvoorziening (WMO)	853	853	853	853
6-71	Maatwerkdienstverlening 18+	645	645	645	645
6-72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.607	3.607	3.607	3.607
6-81	Geëscaleerde zorg 18+	50	50	50	50
6-82	Geëscaleerde zorg 18-	657	657	657	657
7-1	Volksgesondheid	901	901	901	901
Programma Wonen & Ondernemen					
Nummer	Omschrijving	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021	Saldo 2022
2-1	Verkeer en vervoer	2.592	2.159	2.159	2.159
2-5	Openbaar vervoer	7	7	7	7
3-1	Economische ontwikkeling	150	150	150	150
3-3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	17	17	17	17
3-4	Economische promotie	45	45	45	45
7-2	Riolering	182	182	182	182
7-3	Afval	V 289	V 270	V 269	V 269
7-4	Milieubeheer	886	640	640	640
7-5	Begraafplaatsen en crematoria	V 37	V 37	V 37	V 37
8-1	Ruimtelijke ordening	1.117	567	567	567
8-2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	140	115	115	115
8-3	Wonen en bouwen	265	35	V 12	V 63

18.4 Overhead

Bedragen x € 1.000		2019	2020	2021	2022
Lasten/Baten/Saldo					
Lasten	Informatievoorziening en automatisering	€ 1.786	€ 1.797	€ 1.680	€ 1.675
Lasten	Facilitaire zaken	€ 428	€ 428	€ 428	€ 428
Lasten	huisvesting	€ 677	€ 685	€ 678	€ 678
Lasten	Overige personeelskosten	€ 540	€ 540	€ 540	€ 540
Lasten	Financiële administratie	€ 43	€ 43	€ 43	€ 43
Lasten	Salariskosten overhead	€ 3.921	€ 3.834	€ 3.834	€ 3.834
Lasten	Juridische zaken	€ 88	€ 88	€ 88	€ 88
Totaal	Lasten	€ 7.482	€ 7.415	€ 7.290	€ 7.285
Baten	Doorrekening kostenplaatsen	€ 1.592	€ 1.592	€ 1.592	€ 1.592
Baten	verhuur gebouwen	€ 72	€ 72	€ 72	€ 72
Baten	baten P,B,C	€ 8	€ 8	€ 8	€ 8
Totaal	Baten	€ 1.672	€ 1.672	€ 1.672	€ 1.672

18.5 Toevoegingen en onttrekkingen aan / van reserves

Bedragen x € 1.000										
Programma/beleidsveld	Rekening 2017		Primaire begroting 2018		Begroting na wijz. 2018		Primaire begroting 2019			
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Dienstverlening en bestuur:										
algemeen bestuur	€	3	€	209					€	115
bedrijfsvoering			€	58			€	96	€	510
burgerzaken										
dekkingsmiddelen		€	911	€	471	€	471	€	€	300
openbare orde ca.									€	10
totaal programma	€	3	€	1.177	€	-	€	471	€	-
Welzijn en Zorg:										
inkomensvoorzieningen				€	100	€	100			
Jeugd 0 - 23 jaar	€	139	€	923					€	986
kunst, cultuur ca.										
sport, recreatie ca.		€	105			€	81	€	€	29
zorg en voorzieningen	€	772	€	49	€	546	€	50	€	550
totaal programma	€	911	€	1.077	€	-	€	646	€	50
Wonen en Ondernemen:										
omgevingstaken	€	142	€	51	€	75	€	75	€	796
grondbedrijf			€	259			€	75		
woningbedrijf				€	570	€	570	€	€	528
openbare ruimte		€	74	€	107	€	207	€	€	500
economie en toerisme										
totaal programma	€	142	€	384	€	570	€	182	€	570
Totaal programma's	€	1.055	€	2.637	€	570	€	1.298	€	620
Saldo (voordelig)		€	1.582	€	728	€	1.034	€	€	2.393

18.6 Verloop reserves en voorzieningen 2018 - 2022

Bedragen x €1.000																
Omschrijving	saldo per 1-1 2018	Mutaties 2018 Lasten	Mutaties 2018 Baten	saldo per 1-1 2019	Mutaties 2019 Lasten	Mutaties 2019 Baten	saldo per 1-1 2020	Mutaties 2020 Lasten	Mutaties 2020 Baten	saldo per 1-1 2021	Mutaties 2021 Lasten	Mutaties 2021 Baten	saldo per 1-1 2022	Mutaties 2022 Lasten	Mutaties 2022 Baten	saldo per 31-12 2022
algemene reserves	€ 37.323	€ 14.452	€ 2.187	€ 25.059	€ 1.686	€ 542	€ 23.916	€ 93	€ 636	€ 24.459	€ 99	€ 681	€ 25.042	€ 93	€ 732	€ 25.681
bestemmingsreserves	€ 8.842	€ 4.563	€ 15.947	€ 20.226	€ 1.443	€ -	€ 18.784	€ 789	€ -	€ 17.995	€ 13.516	€ -	€ 4.479	€ 516	€ -	€ 3.963
voorzieningen	€ 16.317	€ 1.514	€ 1.457	€ 16.260	€ 1.690	€ 1.457	€ 16.027	€ 2.046	€ 1.457	€ 15.437	€ 1.761	€ 1.457	€ 15.133	€ 1.868	€ 1.457	€ 14.721
totaal	€ 62.483	€ 20.529	€ 19.591	€ 61.545	€ 4.818	€ 1.999	€ 58.726	€ 2.928	€ 2.093	€ 57.891	€ 15.375	€ 2.138	€ 44.654	€ 2.477	€ 2.189	€ 44.365

18.7 Resultaat rekening/begroting voor en na bestemming

Bedragen x € 1.000								
Omschrijving	Rekening 2017		Primaire begr. 2018		Begr. na wijz. 2018		Primaire begr. 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Resultaat voor bestemming		€ 674	€ 647		€ 942		€ 2.292	
mutaties reserves	€ 1.055	€ 2.637	€ 570	€ 1.298	€ 620	€ 1.654	€ 1.178	€ 3.572
Resultaat na bestemming	€ 1.055	€ 3.311	€ 1.217	€ 1.298	€ 1.563	€ 1.654	€ 3.470	€ 3.572
Saldo na bestemming (voordeel)		€ 2.256		€ 82		€ 92		€ 101

18.8 Incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000					
incidentele lasten:					
Programma / omschrijving	Beleidsveld	2019	2020	2021	2022
Dienstverlening & Bestuur					
Inzetten op terugdringen drugsgebruik jeugd	Openbare orde & veiligheid	€ 10			
Bedrijfsvoering/Loonsom	Bedrijfsvoering	€ 311			
Inwoner en ondernemerspeiling	Algemeen bestuur	€ 20			
Inzetten op verbetering imago	Algemeen bestuur	€ 50			
Totaal incidentele lasten D&B		€ 391	€ -	€ -	€ -
Welzijn & Zorg					
implementatie sportnota	Sport, recreatie & sportacc.	€ 3			
herinrichting peuterbad	Sport, recreatie & sportacc.	€ 16			
inkoopstrategie sociaal domein	Zorg & voorzieningen	€ 100			
dementievriendelijke gemeente	Zorg & voorzieningen	€ 8			
Scholenbouw Avenhorn- De Goorn	Jeugd 0-23 jaar			€ 13.000	
Totaal incidentele lasten W&Z		€ 127	€ -	€ 13.000	€ -
Wonen & Ondernemen					
invoering omgevingswet	Omgevingstaken	€ 550			
aanpassingen verkeerlawaa	Omgevingstaken	€ 246			
grondverwerving van Provincie N23	Openbare ruimte	€ 125			
regionale bijdrage N23	Openbare ruimte	€ 250			
bomenbeleidsplan	Openbare ruimte	€ 25			
inrichting Werf Obdam/brandweer	Openbare ruimte	€ 25			
Onderzoek effectieve huisvesting bu	Openbare ruimte	€ 25			
Totaal incidentele lasten W&O		€ 1.246	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele lasten		€ 1.764	€ -	€ 13.000	€ -
incidentele baten:					
Programma	Beleidsveld	2019	2020	2021	2022
Dienstverlening & Bestuur					
Inzetten op terugdringen drugsgebruik jeugd	Openbare orde & veiligheid	€ 10			
Bedrijfsvoering/Loonsom	Bedrijfsvoering	€ 311			
Inwoner en ondernemerspeiling	Algemeen bestuur	€ 20			
Inzetten op verbetering imago	Algemeen bestuur	€ 50			
mutatie algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	€ 1.012			
mutatie reserve bovenwijkse voorzie	Algemene dekkingsmiddelen	€ 250			
mutatie reserve sociaal domein	Algemene dekkingsmiddelen	€ 100			
Scholenbouw Avenhorn- De Goorn	Algemene dekkingsmiddelen			€ 13.000	
Totaal incidentele baten D&B		€ 1.753	€ -	€ 13.000	€ -
Wonen & Ondernemen					
omgevingstaken	Omgevingstaken	€ 80	€ 35	€ 20	€ 20
Totaal incidentele baten W&O		€ 80	€ 35	€ 20	€ 20
Totaal incidentele baten		€ 1.833	€ 35	€ 13.020	€ 20
Saldo incidentele lasten en baten (voordelig)		€ 70	€ 35	€ 20	€ 20

18.9 Berekening Emu-saldo

Bedragen x € 1.000				
Nummer	Omschrijving	2019	2020	2021
1.	<i>nadelig</i> exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (bbv. Art 17c)	€ 2.585	€ 243	€ 12.904
2.	afschrijvingen ten laste van de exploitatie	€ 2.815	€ 2.815	€ 2.689
3.	bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie	€ 1.457	€ 1.457	€ 1.457
4.	Investerings in vaste activa die op de balans worden geactiveerd	€ 1.622	€ 1.425	€ 1.456
5 & 6	niet opgenomen, niet van toepassing voor de gemeente Koggenland			
7.	Aankoop van gronden en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan)	€ 846	€ 567	€ 580
8.	baten bouwgrondexploitatie voor zover niet op de exploitatie verantwoord	€ 1.727	€ 1.365	€ 437
11.	verkoop effecten c.q. aandelen	nee	nee	nee
Totaal		€ 945	€ 3.401	€ 10.358
		voordeel	voordeel	nadeel

Het begrotingssaldo geeft weer of een overschot of tekort hebben, het begrotingssaldo wordt gepresenteerd als percentage van het bruto binnenlands product (BBP). Zo wordt de omvang van het begrotingssaldo gerelateerd aan de omvang van de totale economie. In Europa wordt hiervoor de definitie EMU-saldo gebruikt.

Het EMU saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid, dus rijksoverheid en decentrale overheid. Om te voorkomen dat de overheidsfinanciën ontsporen is in Europa afgesproken dat het EMU-tekort maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product mag zijn.

Het Emu- saldo dient op grond van de BBV regels opgenomen te worden in de begroting en jaarrekening.

Het cijfer onderaan de streep geeft aan dat er een overschot aan Emu saldo is bij Gemeente Koggenland. In 2021 is het saldo negatief vanwege de bouw van de Scholenbouw Avenhorn.

18.10 Geprognosticeerde balans 2018 - 2021

ACTIVA (bedragen x €1.000)	B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa:					
Gronden en terreinen	€ 6.341	€ 6.341	€ 6.341	€ 5.592	€ 5.591
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven	€ 1.817	€ 1.638	€ 1.285	€ 1.285	€ 1.111
Investerings met een economisch nut overig	€ 56.480	€ 55.464	€ 54.088	€ 52.398	€ 51.188
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	€ 62	€ 60	€ 58	€ 56	€ 54
Financiële vaste activa					
<i>Kapitaalverstrekkings aan:</i>					
gemeenschappelijke regelingen / deelnemingen	€ 117	€ 117	€ 117	€ 117	€ 117
Overige langlopende geldleningen u/g	€ 2.681	€ 2.681	€ 2.681	€ 2.681	€ 2.681
Overige uitzettingen > 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdrage aan activa van derden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ 67.498	€ 66.302	€ 64.571	€ 62.130	€ 60.741
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden					
Grond en hulpstoffen:					
Niet in exploitatie genomen gronden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
onderhanden werk, gronden in exploitatie	€ -1.388	€ -2.269	€ -3.067	€ -2.899	€ -2.899
onderhanden werk, overig	€ 24	€ 29	€ 32	€ 6	€ 6
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar					
Vordering op openbare lichamen	€ 1.524	€ 1.279	€ 1.043	€ 1.282	€ 1.201
Overige vorderingen	€ 931	€ 879	€ 858	€ 889	€ 875
Overige uitzettingen	€ -	€ 250	€ 250	€ -	€ 950
Liquide middelen					
Kassaldi	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3	€ 3
Banksaldi	€ -	€ -	€ 100	€ -	€ 250
Overlopende activa	€ 5.345	€ 2.926	€ 3.709	€ 3.714	€ 2.306
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ 6.439	€ 3.097	€ 2.927	€ 2.995	€ 2.692
TOTAAL GENERAAL	€ 73.937	€ 69.399	€ 67.498	€ 65.124	€ 63.433

PASSIVA (bedragen x €1.000)		B2018	B2019	B2020	B2021	B2022
VASTE PASSIVA						
Eigen vermogen:						
Algemene reserves		€ 25.059	€ 23.916	€ 24.459	€ 25.042	€ 25.681
Overige bestemmingsreserves		€ 20.226	€ 18.784	€ 17.995	€ 4.479	€ 3.963
Resultaat algemene dienst na bestemming		€ -	€ 86	€ 558	€ 916	€ 1.252
Resultaat woning bedrijf		€ -				
Voorzieningen:						
Onderhoudsvoorzieningen		€ 15.676	€ 15.632	€ 15.349	€ 15.350	€ 15.243
Door derden bekleemde middelen met specifieke aanwendingsrichting		€ 63	€ 61	€ 61	€ 61	€ 61
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar:						
<i>Onderhandse leningen van:</i>						
Binnenlandse banken		€ 6.264	€ 5.440	€ 4.616	€ 11.792	€ 10.468
waarborgsommen		€ 310	€ 310	€ 310	€ 310	€ 310
TOTAAL VASTE PASSIVA		€ 67.599	€ 64.228	€ 63.348	€ 57.950	€ 56.978
VLOTTENDE PASSIVA						
Netto vlottende schuld < 1 jaar:						
Kasgeldleningen			€ -	€ -	€ 3.700	€ 1.450
Banksaldi		€ 1.873	€ 844	€ 963	€ 1.227	€ 1.011
Overige schulden		€ 2.037	€ 1.626	€ 1.606	€ 1.221	€ 1.484
Overlopende passiva		€ 2.428	€ 2.700	€ 1.581	€ 1.026	€ 2.510
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		€ 6.338	€ 5.170	€ 4.150	€ 7.174	€ 6.455
TOTAAL GENERAAL		€ 73.937	€ 69.398	€ 67.498	€ 65.124	€ 63.433

18.11 Begroting woningbedrijf 2019

Bedragen x € 1.000						
Omschrijving	Rekening 2017	Begroting				
		2018	2019	2020	2021	2022
BEDRIJFSOPBRENGSTEN						
Huurontvangsten	€ 5.108	€ 5.268	€ 5.259	€ 5.349	€ 5.402	€ 5.456
Vergoedingen	€ 19	€ 21	€ 21	€ 21	€ 21	€ 21
Overige baten	€ 9	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Boekwinst verkoop woningen	€ 1.145	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400	€ 400
Bedrijfsopbrengsten	€ 6.281	€ 5.689	€ 5.680	€ 5.770	€ 5.823	€ 5.877
BEDRIJFSLASTEN						
Afschrijvingen	€ 910	€ 967	€ 1.018	€ 1.060	€ 1.060	€ 1.060
Onderhoudslasten	€ 1.381	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200
Huurderving leegstand	€ 51	€ 35	€ 35	€ 35	€ 35	€ 35
Huurderving oninbaar	€ 6	€ 5	€ 5	€ 5	€ 5	€ 5
Overige bedrijfslasten:						
Belastingen	€ 191	€ 201	€ 204	€ 207	€ 209	€ 209
Verhuurdersheffing	€ 625	€ 682	€ 696	€ 710	€ 717	€ 718
Diverse kosten	€ 105	€ 69	€ 86	€ 86	€ 86	€ 87
Doorberekende uren	€ 310	€ 276	€ 299	€ 299	€ 299	€ 299
Bijdrage Algemene dienst	€	€ 1.626	€ 1.540	€ 1.481	€ 1.485	€ 1.485
Bedrijfslasten	€ 3.579	€ 5.061	€ 5.083	€ 5.083	€ 5.096	€ 5.098
RENTEPOSTEN						
Rentebaten	€ 2	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1
Rentelasten	€ 1.722	€ 59	€ 56	€ 52	€ 48	€ 48
Negatief renteresultaat	€ 1.720	€ 58	€ 55	€ 51	€ 47	€ 47
Bedrijfsresultaat						
voordelig	€ 982	€ 570	€ 542	€ 636	€ 680	€ 732

In het resultaat van het woningbedrijf zijn de effecten van de eigenarenheffing riool en de huurverhoging als gevolg hiervan nog niet meegenomen.